

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pateikiamis, Chicago, Ill.
Metinė Prems: ata:
Suvienytoje V. jose. \$2.00
Kanadoje ir M. tke. \$2.50
Vinos kitose vietose \$3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratams
metu skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Me-
tų. Apparatinių kainų klausite išlaik. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States \$2.00
To Canada and Mexico \$2.50
To all other Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application. Address:
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 1879.

Metai XXIV CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 31 d. GRUODŽIO (DECEMBER) 1915 M. No. 53

Didėji Karė.

Ant visų karės laukų per Kalėdą didesni mušiai pasilovė, buvo vien artilerijų besisaudymai ir mokesni kariuomenių susirėmimai, kuri negali turėti didesni svarbos; bet prieš Kalėdas ir po jų kariuomenės vėl smarkiau veikė ir veikia.

Oficiališkas Montenegro raportas praneša apie karaliaus Nikitos kariuomenės laimėjimus prie Belopajės, iš kur austrai tapo išvyti ir miestą atgavo montenegrai. Vienos vievok raportas užtikrina, jog miestą tas vis yra austrų rankose. Aisku todėl, kad viena pusė meluoja, bet kuri leidžia svietan melą, tas sunku sužinoti. Sulyg Montenegro raportas austrai nužudė 2,000 savo kareivių, tarp kurių buvo 560 užmuštų ir 100 nelaisvėnų paimtų. Sulyg to paties raportas, austrai tapo sumušti taipgi prie Vutčilo: montenegrai atgavo taipgi pirmą austrų paveržtas pozicijas ant kalno Raskova.

Serbai, neturėdami tėvynės savo rankose nei vienos vietos ir pačius nelaisvėn bulgarus ir vokiečius nusigabeno Albanijon ir iš ten 30,000 nelaisvių siunčia Italijon. Skaitlius vienok nelaisvių gali būti per daug padidintas, bet matyt jų serbai turėjo, nors vokiečiai ir bulgarai nenori tam tikėti.

Iš Rymo Paryžiun atėjo žinia, buk mieste Uskub buvo smarkus susirėmimas vokiečių aficierių su bulgarais, kuriame užmušta penki vokiečiai, o daug jų sužeista. Nesikentimas bulgarų su vokiečiais didinasi, nes pastarieji nelaidžia bulgarams jų laimėjimų išnaudoti. Vokiečiai buvusių Serbijos sostinė, mieste Nis, įvedė savo tvarką, pastatė savo valdininkus, o bulgarus ir austrus priverė iš ten pasitraukti. Bulgarai ir jų ministrai jau visam svietui gresė, kad visą miestą Nis apskritį są pasilaikys ir iš ten jau nepasitrauks. Pirm laiko mat ne visuomet girtis galima, o bulgarų pasigyrimai net per dažnai neišsipildo. Ir laike karės su Turkija bulgarai generolai gresė, kad užims Konstantinopolį ir iš jo nepasitrauks, bet jiems nepasisekė prie Turkijos sostinės nei arti prieiti.

Ant Vokietijos protesto, kad leidžia talkininkus savo portuose rinkti kariuomenę ir rengti tvirtoves, Grekiją atsakė, jog nesiprieš, jeigu bulgarai ir vokiečiai Grekijos teritorijai užpuls talkininkų kariuomenę, taigi ir vokiečių draugams pripažįsta tokias jau tiesas, kokias pripažino talkininkams, nes nei vieniems, nei kitiems pasipriešinti negali. Talkininkai porte Saloniki turi jau 400,000 kareivių, o jų atgabenas vis daugiau; vokiečių ir bulgarų prie Grekijos rubežių yra dar daugiau, o visa Grekijos kariuomenė neturi pilnai nei 300,000 kareivių, tai ji negali pasipriešinti j jos teritorijai besiveržiantiems svietimams. Vokiečiams gal Grekija nesiprieš, bet greikai bulgarų nekenčia, tat jų atėjimas Grekijon gali pagimdyti gyventojų sukilimą.

Kadangi talkininkų šalininko, buvusio Grekijos ministerių pirminko Venizelos partija rinkimuose nedalyvavo, tai rinkimuose parlamento atstovų laimėjo neutrališkumo šalininkai, bet tarp gyventojų yra daugiau talkininkų šalininkų. Kadangi parlamentan išrinkta daugiau neutrališkumo šalininkų, tai, turbūt, ir po rinkimų pasiliks dabartinė vokiečiams prielanki Skouloudis'o ministerija.

Grekijos valdžia uždraudė rūpinti maistą esančiai porte Saloniki francūzų ir anglų kariuomeni.

Rumanija dar vis svyruoja ir nežino kurion pusen stoti; gėrinasi tai vienai, tai kitai pusei, bet vis nežinia kurioj pusėj stoti galutinai. Rumanija leido išvežti 500,000 tonų javų Vokietijon, taigi veik visus atliekamus javus ir tuom, žinoma, kenkia talkininkams, kurie vis dar tikisi badu priversti Vokietiją pasiduoti. Bet nedrįsta

fronto nei didesnių mušių nebuvo. Netoli Bučadž, Galicijoj, rusai atmušė smarkų austrų užpuolimą ir nustūmė juos į jų vidurines grabas. Prie Narėgo rusai paėmė 21 vokiečių nelaisvėn ir užėmė jų pozicijas. Visi jų besistengimai atgauti nužudytas pozicijas pasiliko be pasekmių.

Ir prie Čartorysk rusai sumušė priešakines priešų sargybos dalis. Apie linkę Pačajevo rusai nelaisvėn paėmė vieną dalį Austrijos žvalgy. Prie Paltakovo rusai išbadė mažą austrų kariuomenės pulkėlį ir kitas mažas kariuomenes dalis išvaikė.

Maži susirėmimai rusų su Hindenburg kariuomene buvo Rygos ir Dvinsko apeliokėse, bet jie pasibaigė vien atmušimu menkų rusų užpuolimų.

Po Kalėdų caras išvažiavo iš Carskoje Selo ant karės lauko; bet kur jis iškeliavo, žinoma, to negausina, nes iš žinios galėtų pasinaudoti prieš orlaivininkai.

Laikraščiai vėl rašo apie pavojingą Vokietijos cėsioriaus ligą, bet apie tą ligą net oficiališkai raportai ne vienodas paduoda žinias, tai sunku sužinoti kokia yra ta liga. Bet kokia ji nebūtų, ji karės nesulaikys ir jos išiegos nepereiks.

Smarkesni priešų susirėmimai prieš Kalėdas buvo ant vakarinio karės fronto, bet ir čia, nors priešingos kariuomenės daugiau negu kituose frontuose žmonių nužudė, nieko svarbesnio, galinčio turėti įtaką ant tolesnio karės bėgio, neuveikt. Smarkiausi mušiai buvo ant linijos tarp Ypres ir Armentieres, kur vokiečiai nužudė 8,000 kareivių. Žinoma, ir jų priešų nuostoliai buvo nemaži. Vokiečiai ir priešais paleido troškinančių gazus ir po jų uždanga su spautomis eilėmis ėjo priešais masininius talkininkų karabirus ir kaip kur jiems pasisekė nužengti iki pirmutinių anglų grabių, nuo kur vienok juos durtuvais atgal nustūmė. Per dvi Kalėdų dienis mušiai pasilovė, bet trečią dieną prasidėjo vėl smarkūs artilerijų besisaudymai Artois ir Champagne distriktuose. Francūzų kanolės išsprogdino vokiečių amunicijos krautuves prie Woivre. Prie stoties Hachimette francūzai išsprogdino traukinį, gabenantį vokiečiams amuniciją. Bet prieš Naujus Metus laukia smarkesnio vokiečių užpuolimo.

Pereitą savaitę išsprogdinta dikčiai talkininkų pirklių laivų, o ant vieno nukentėjo ir vienas amerikonas. Kadangi laivai paskandinti be persėgėjimo, tai, be abejonės, vėl pasididys vaidai Svietų Valstijų su Austrija ir Vokietija, nors ir senieji dėl laivų skandinimo dar nepasibaigė. Lygiai Amerikoj, kaip ir Vokietijoj, daugelis mano, kad kas nors nori ir Ameriką karėn įtraukti, nes tasyk ji negalėtų rūpinti talkininkams amunicijos, o su savo menka kariuomene jiems nedaug padėti galėtų.

Iš Karės Lauko.

RUSŲ FRONTAS

RUSAI VARO VOKIEČIUS ATGAL.

Londonas. Laikraščio Daily Express korespondentas telegrafuoja iš Genevos sekant: "Vokiečių užpuolimas ant Rygos fronto visai nepasisekė. Von Hindenburgis buvo priverstas pasitraukti atgal prieš rusų kontr-ataką, užkasdamas žemėn savo didžiąsias kanuoles bei palikdamas milžinišką daugybę įvairios medžiagos.

"Vokiečiai, negalėdami persikelti per upę Dauguvą, turėjo dalį užimtų tranšėjų. Kitose fronto dalyse eina kanuolių besisaudymas bei minų išprogdinimas. Sulyg žinių iš Šveicarijos, vokiečiai renčiasi prie didelio užpuolimo Elzase, Sakoma, per 15 dienų ten sutraukti daugiaus negu 300,000 kariuomenės.

RUSŲ OPERACIJOS PRIE VARNOS.

Londonas. Telegramas iš Budapesto laikraščio Times praneša sekant: "Rusų laivynas iš apie 40 laivų pasirodė vakar išvyto netoli Kali-Akra ir nuplaukė linkui Varnos (Bulgarijos nusto prie Juodųjų jurių), iš kur girdėjo pasišutes bombardavimas. Dėl miglos nieko negalima buvo matyti. Sulyg oficialių pranešimų, kečuri dideli karšči laivai ir du torpediniai laivai dalyvavo bombardavime su savo sunkiomis kanuolėmis. Bulgarij baterijos nuo kranto atsakė. Sandymas tęsėsi nuo 8 iki 10 val. iš ryto; po to pasilovė, matomai dėl miglos ir laivynas sugrįžo į Kali-Akra apie pietus. Sykiu su tuom du rusų kanuoliniai laivai atidarė ugnį ant Bulgarijos rubežiaus netoli Ekrene."

Iš šitos žinios galima spręsti, kad paleistas gandas apie užėmimą Varnos buvo perankstytas.

LAUKIA SVARBIŲ ATSTIKIMŲ.

Petrograds. Rusų karės štabas išleido sekantį pranešimą: "Galicijoj, į rytus nuo Podhajec, nedideli priešų pulkeliai atkartotinai mėgino prištinti prie mūsų tranšėjų. Musų ugnis visados juos atmušė."

Rusai ir vokiečiai energiskai rengiasi prie naujų operacijų, kurios, kaip manoma, turi prasidėti sekantį metų pradžioje. Rusų laikraštis Russkij Invalid, karės ministerijos organas, rašo sekant: "Žiemos laiku karė ant rusų kojo fronto nebus sumazinta iki kariavimui vien už pozicijas. Svarbūs atsitikimai gal netrukus turės vietą. Rusai ir germanai žino, kad šita didelė karė bus išrišta ant rusų fronto, nes joks pasisekimas kur kitur negali turėti nusveriančios svarbos, kol nebus atsiekta pasekmės ant šio fronto."

RUSAI ATMUŠA VOKIEČIŲ ATAKAS.

Petrograds. Rusų oficialis pranešimas, išleistas gruodžio 27 dieną, praneša sekant: "Keliose vietose ant Rygos fronto musų artilerija buvo pasekminga prieš priešų baterijas, kurios tapo nutildytos. Į pietus nuo Ikskul vokiečiai užtakavo musų tranšėjas, prisidengdami gazo debesiais. Dvinsko fronte vokiečiai atkartotinai mėgino iš-eiti iš savo tranšėjų, bet buvo lengvai atmušti atgal."

REVOLIUCIJA ANT KAUKAZO?

Berlinas. Čia platinama žinia, gauta buk iš Konstantinopolio, kad rusų armija ant Kaukazo buk esanti sudemoralizuota iš priežasties šalčio, bado, choleros ir blogo užlaikymo. Lenkai, taraujanti rusų armijoj—sakoma toliaus—pradeda bėgti iš rusų armijos ir grįžta į vietas, dabar vokiečių užimtas.

VAKARŲ FRONTAS

TURKAI BELGIJOJ?

Amsterdamas. Nepatvirtintas gandas atėjo čia, buk 30,000 turkiškos kariuomenės atvyko į Bruges, Belgijoj.

FRANCUZAI PAIMA 1,300 VOKIEČIŲ.

Paryžius. Francūzų oficialis pranešimas skelbia, kad gruodžio 21 d. francūzai užėmė Elzase kalną Hartmannswillerskopf ir paėmė sykiu su tuom daugiaus negu 1,300 vokiečių belaisvėn. Ant rytojaus vokiečiai atsėmė dalį užimtų tranšėjų. Kitose fronto dalyse eina kanuolių besisaudymas bei minų išprogdinimas. Sulyg žinių iš Šveicarijos, vokiečiai renčiasi prie didelio užpuolimo Elzase, Sakoma, per 15 dienų ten sutraukti daugiaus negu 300,000 kariuomenės.

BALKANUOSE

BUNTAS ANGLŲ KARIUMENĖJ?

Berlinas. Korespondentas vokiško laikraščio Koelnische Ztg praneša iš Salonikų (gruodžio 23 d.), kad visa anglų kariuomenė, ištraukta iš Gallipoli, tapo pasiusta į Salonikus. Prie to jis prideda sekant: "Beveik visa anglų kariuomenė apėjo salas Imbros, Tenedos ir Lemnos. Ją siunčiama į Salonikus. Kariuomenė buvo labai neužgandinta. Ant Imbros salos ji sukėlė buntą. Pranešama, kad 5 ar 6 generolio štabo aficierai tapo užmušti. Kariuomenė pagalios išplaukė po to, kaip jai pradžėta, jog daugiaus kariuomenės bus pristatyta.

"Žinios iš Konstantinopolio praneša, kad anglų pasitraukimas buvo betvarkis: jie paliko užmuštus ir sužeistus ir į turkų rankas pakliuvo taipgi keletas kanuolių bei daug kariškos medžiagos."

SAKO, TURKAI TRAUKIA EGYPTAN.

Londonas. Laikraštis Daily Mail garsina, kad turko-vokiškas užpuolimas ant Egipto jau prasidėjęs. Buvo jau priešakinių sargybų susirėmimų ant Egipto rubežiaus.

Kariška medžiaga ir daugelis sunkių kanuolių kasdien siunčiama iš Konstantinopolio į Mająją Aziją.

Panašus gandas ateina ir iš Rymo, kur sakoma, kad turkų vokiečiai rengia prieš Egiptą armiją iš 400,000 vyrų.

SKOULUDIS BARA TALKININKUS.

Londonas. Grekijos premieras Skouloudis turėjo pasikalbėjimą su laikraščio Daily Chronicle korespondentu Atėnuose. Premieras sako, kad talkininkai padarė didelių klaidų savo diplomatišioj Balkanuose, ypač kaslink Grekijos.

"Vieton elgtis su mumis atvirai—sakė jis—talkininkai kokeitavo su Bulgarija. Pasekmė yra tokia, kad jie įvirto tarp dviejų kedžių. Jeigu talkininkai būtų atvirai atsiliepię prie Grekijos ir paprašę jos pagalbos ir užtikrinę, kad ji gali tikėtis aiškiai nustatytą atlyginimo kare pasibaigus, tai aš užtikrinu, kad Grekija būtų nei vieno momento nesvyravus.

"Bet vieton to, Anglija ir Francūzija pradėjo reikalauti nuo Grekijos pasisvertimo. Mus prašyta dalyvauti Dardaneliuose ir tuom pačiu laiku norėta, kad mes atidotum Kavalą ir Seres musų aršiausiems priešams (bulgarams); kad mes atidotume savo turtingiausias provincijas, kurios buvo laimėtos grekų krauj. Mums leista lieti savo kraują, idant perlaužti Dardanelius, bet mus persėgėta, kad jokiū būdu mes negalime sapnuoti apie inėjimą į Konstantinopolį."

Toliaus Skouloudis pasakojo, kad tokia netikusia savo diplomatiška talkininkai beveik priverstė Grekiją stoti į jų priešų eiles.

IVAIRŲS TELEGRAMAI

DU MILIONU NUO KARĖS NUKENTĖJUSIEMS.

Rymas. Stefani telegrafiskoji agentura praneša, kad Mrs. Josephine Del Drago iš New Yorko pasiulė italų karalienėi \$2,000,000 kaip auką išdalimui nuo karės nukentėjusiems ir kad italų karalienė priėmė tą pasiūlymą. (Mrs. Del Drago igijo didelį turta nuo savo mirusio vyro. Augusto Schind, kuris buvo bravorininku).

GELEŽINIAI PINIGAI.

Berlinas. Vokietijos Federalio taryba ontarė išleisti geležinius pinigus to pfenigų vertės, nes kitokių tinkamų metalų trūksta.

REVOLIUCIJA INDIJOSE?

Berlinas. Laikraštis Hamburger Fremdenblatt praneša, buk anglų kolonijoj Indijose kilanti vis didesnė revoliucija ir kad anglų valdžia buk jau negalinti jos nuslopinti. Vietinė kariuomenė, kuriai paliepta užpulti ant sukilėlių, atsisakė tai padaryti ir užpuolė ant anglų.

Vokiečiai jau nuo senai mėgina sukelti ten revoliuciją, bet ar tas jiems pasisekė, to tikrai dar nežinia, nes apie tokias "revoliucijas" vokiečių laikraščiai jau senai rašo.

DIDELI ŠALCIAI EUROPOJ.

Londonas. Iš Christianijos pranešama, kad šiuosmet abelnai Europoj yra labai aštri žiema, o Skandinavijoj (Norvegijoj ir Švedijoj) šalčiai pasiekė negirdėto aštrumo. Gruodžio 22 d., pavyzdžiui, mieste Stockholm buvo 40 laipsnių (sulyg Fahrenheit), mieste Vardoe—72 laipsniai, o Jewtlande—97 laipsniai šalčio. Panašaus šalčio niekuomet Skandinavijoj nėra buvę.

SERBIJOS KARALIUS PABĖGĖLIS.

Brindisi, Italijoj. Serbijos karalius Petras atvyko čia ant italių skraiduolio. Iki šiam laikui jis atsisakinėjo palikti savo armiją ir tik savo suaus verčiamas, pagalios sutiko tapti pabėgėliu. Sunus, sosto ipėdinis, nurodė tėvui, kad bus geriau, jeigu jis užėdėdys savo sveikatą, kad galėtų vėliaus sugrįžti ir vesti perorganizuotą serbų armiją.

KAIP RUSIJA GELBSTI SUZEISTIEMS.

Petrograds. Tik-ka išleista atskaita veikimo gubernijinių ir miesto tarybų Rusijoj. Atskaita paduota nuo pat karės pradžios iki gruodžio 15 d. Iš jos matyti, kad gubernijiniai Rusijos komitetai išleido prižiūrėjimui sužeistų kareivių 340 milijonų dolarių. Rusijos miestų komitetai išleido 16 milijonų dolarių. Jų išskaičiai užlaikoma 242,105 lovos ligonbučiuose. Karės departamentas, apart to, užlaiko 160,000 lovų. Maskvos miestas—75,000, Raudonasis Kryžius—40,000. Gubernijinės tarybos užlaiko 41 pilnai priengta traukinį sužeistų pervedimui ir 40 kompanijų studentų medikų.

VENIZELLOS ATSAKAS NUO PREMIERYSTĖS.

Paryžius. Laikraščio Temps korespondentas iš Salonikų praneša, kad Grekijos karalius klausęs Venizelos, ar neapsimty dabar buti premieru. Į tai Venizelos atsakė: "Aš priemiau premierystę, kuomet Serbija buvo nepalytėta ir kada mes galėjome ir save sykiu su ja išgelbėti. Dabar, kada Serbija sutrinta, yra jau pėrvėlė mėginti mano politiką."

KVIEČIA GELBĖTI SERBAMS.

Londonas. Londono vyskupas, sykiu su keletu labai žymių Anglijos ypatų, išleido atsisaukimą, kuriame kviečiama dėti aukas naudai nukentėjusių nuo karės serbų.

KALĖDOS APKASUOSE.

Paryžius. Francūzai, anglai ir vokiečiai vakariniam karės fronte Kalėdas praleido besisaudydami iš armotų, kaip ir kasdien. Kareiviams ir apkasus priūsta daug visokių rūšių dovanų, bet užvis daugiausiai šilumą drabužių, tabako, čokolado, veidrodėlių, šukų, muilo ir kitokių mažmožių.

IS AMERIKOS.

ŽYDŲ AUKOS SAVIEMSIEMS.

New York, N. Y. Selpimo Rusijos žydų komitetas surinko \$500,000, išviso gi badaujantiems žydams Amerikos jų vientaučiai sudėjo \$1,500,000 ir tai į pigantro mėnesio.

IŠLĖKĖ Į PADANGES PARAKO DIRBTUVĖS.

Cairo, Ill. Išlėkė į padanges nitro-glycerinos dalis Aetna parakodirbtuvių Aetna Powder Co. Fayville, Ill. Nuo nežinomos priežasties explodavo 1,000 svarų nitro-glycerinos. Žmonių nežinūsta, nes jie pirm explodijos pabėgo. Policija mano, kad explodiją pagimdė Vokietijos agentai.

PAIMTA 39 PACTO SIUNTINIAI.

New York, N. Y. Atkakės čia iš Falmouth, Anglijoj, garlaivis Rotterdam tapo Anglijos valdžios sulaukęs ir nuo jo paimta 39 maišai su pacto siuntiniais: 18 siuntinių buvo iš Berlino, 11 iš Konstantinopolio ir 10 iš Sofijos.

DIDELĖ VAGYSTA.

Washington, D. C. Gabenant ant geležinkelio stoties, tapo pavogtas pacto siuntinis su milijonu suvirsum dolarių. Dalį pavogtų pinigų ir čekių, išviso 135,000 dol. rado pečių namų, prigulinių dvieis negrams. Suminė negra, vežusi tuos pacto siuntinius, todėl tikimasi atgauti viską, kas pavogta, nes pasirodo, kad vežėjas buvo prie vagystės prisidėjęs.

SENYVAS JAUNAVEDYS.

Springfield, Mo. Apsidėję 94 metų senis B. Davis iš Cabool, Mo. su 39 metų motere M. Maccon. Jaunavedys turėjo 41 vaiką, o iš jų 33 yra gyvi.

VILLA KRAUSTOSI SU VISA ŠEIMYNA I SUVIENYTAS VALSTIJAS.

New Orleans, La. Atkako čia gruodžio 25 d. moteris Francisco Villa, pati pagarsėjusio Meksikos revoliucionierių vadovo, generolo Villa, drauge su 20 pabėgusių giminių.

AUDRA SU ŽAIBAIS IR PERKUNU.

New York, N. Y. Antrą Kalėdų dieną šitose apeliokėse su smarkiu lietu ir lelais smarkiai žaibavo ir griovė, kas žiemos laike retai kur pasitaiko. Su audra buvo taipgi smarkia vėtra, kuri nutraukė telegrafų vielas. Laikė audros žuvo 7 žmonės.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Scranton, Pa. Netoli Statio-1 susimušė dvi dalis Delaware Lackawanna geležinkelio traukinio. Prie to užmušta 2 žmonės, o 5 tapo sunkiai apskulti.

St. Louis, Mo. Prekių traukinis Missouri, Oklahoma & Gulf geležinkelio susimušė su gabenančiu javus traukiniu St. Louis & San Francisco geležinkelio traukiniu. Užmušta prie to 7 žmonės, o 28 tapo sužeisti.

TAIKYTOJAS GRĮŽTA NAMON.

Iškeliavęs Europon taikyti karę vedančias Europos tautas Amerikos milionierius Ford grįžta namon. Jo misija, kaip ir galima buvo tikėti, visai nepasisekė. Kelionė Ford išleido milijoną kronų.

IS DARBO LAUKO.

■ Amerikoje randasi Anglijos agentai, kurie slapta samdo žmones, mokančius operuoti kulkašvaizdus, nes Anglijos kariuomenė tokių žmonių trūksta. Sakoma, geriems kulkašvaizdų operatoriams moka net 300 dol. mėnesį.

■ Gary, Ind. Gary'je esančios geležies korporacijos viršininkai paskyrė \$2,000,000, kuriuos išdalytys kaip dovaną tarp augusiųjų ir net iki pačių žemiausių valdininkėlių. Jie, mat, atsakančiai tvarkė 17,000 darbininkų.

■ Chicago, Ill. Pullman Co. pakėlė konduktoriams ir portepianams 10c ant dol. Tas kompanijai atsieis \$600,000 per metus.

■ Prie garinių lopetų dirbantieji darbininkai organizuojasi ir mano tuojau susireikšti. Jie dabar gauna mažą užmokesnį. Jų reikalavimai: nori gauti \$175 mėnesį.

■ Gary, Ind. Etna Explosives Co. mano išmokėti savo darbininkams, dirbusiems nemaziau kaip 5 mėn., 40% premijos. Tie, kurie nedirbo 5 mėn., gaus premijos nuo 10 iki 40%. Darbininkų yra 1,300.

IS VISUR.

■ Chinuose vėl kyla revoliucijos, nes daugelis chiniečių nenori pripažinti cesorių buvusių prezidentą Yuan-Shi-Kai. Penkios provincijos atsisakė pripažinti Yuan-Shi-Kai ir pasigarsino nepriklausomybe. Tos provincijos yra svarbiausios ir turtingiausios.

■ Tuom tarpu revoliucija Meksikoje pasibaigė, bent kol neatsiras vėl koks nemokantis skatinti generolas, kuris panorės tapti tos gana turtingos respublikos prezidentu ir nesukeltų naujos revoliucijos. Villos generolai su 4,000 kariuomenės pasidavė Carranzai, o pats Villa nori persikelti į Šveicariją, jeigu jį čia leis, o paskui jis mano opsigyventi ant salos Kubos ir gal ten mėgės netvarką sėti.

■ Londone iš Petrogrado gauta žinia, kad paliepus čia, tapo nuo vadovystės šiaurinės rusiškos kariuomenės pralaimėjimas pirmiau į padangas keliamas generolas Ruzskij. Jam pavesta buvo ginti nuo vokiečių Latviją ir Lietuvą.

■ Kopenhagoje laikraštis National Tidende gavo iš Konstantinopolio žinią, jog angliškai orlaiviniai bombomis išgriovė buvusios Turkijos sostinės aplinkose Kruppo kanuolių dirbtuves.

■ Šimet Francuzijoje vynuogės neužderėjo, todėl ir vynu išprodukuota vos trečdalis pernykštes produkcijos.

■ Londone iš Paryžiaus gauta žinia, jog mirtinai apsirgo visame civilizuotame sviete pagarsėjusi francuziška aktorė, tragedijų lošėja, Sarah Bernhardt.

■ Hanovere, Prusijoje, pasimirė vokieškas generolas Emmich, pagarsėjęs tuomet, kad karės pradžioje paėmė belgų svarbią tvirtovę Liege.

■ Rytiniuose kraštuose Tarpžeminių jurių vokieškas, ar austrų povandeninis laivas paskandino japonišką garlaivį Sada Maru. Paskandintas garlaivis turėjo 6,227 tonus įtalpos.

■ Vokiečių žmoniškumo Lyga Kalėdoms išleido manifestą, kuriame kviečia vokiečius nuo šios to metumėsi kaiserį Wilhelmą ir užbaigti bereikalingą karę. Po manifestu pasirašė Karolis Bernstein ir devyni kiti jo partijos socialistai. "Manifestas" buvo pagarsintas Hollandijoje.

■ Ispanijos karalius paleido parlamentą. Nauji rinkimai atsisus už 3 mėnesių.

■ Chinuose prieš naujojo cesoriaus valdžią kilo revoliucija. Pasiūstos revoliucijos suvaldyti cesoriaus kariuomenės perėjo revoliucionierių puse.

■ Vokiečių ir austrų sumyniotas Serbijos karalius Petras, kaip praneša laikraštis Daily Telegraph, atkako jau Italijon ir apsigyveno Italijos karaliaus viljoje Caserta. Italijon atkanka dabar šiel pulkai apleidusių savo tėvynę serbų.

■ Iškeliavusiai Europon taikyti karę vedančias tautas Amerikos milijonierio Ford komisijai visai nesiseka nei neutralizuose kraštuose o karę vedanti su tai kytoriais ir kalbėti nenori. Net Norvegijoje, taigi neutrališko krašto, tuli laikraščiai reikalauja išvijoimo neprasytų svečių.

■ Rumanija pradėjo siuntinėti kviečius Vokietijon, išsiuntė 50,000 vagonų. Tas rodo prielankumą Rumanijos Vokietijai, o neprielankumą Rusijai.

■ Vokietijoje, mieste Muenster, isikė į padangas parako dirbtuvės, prie ko užmušta 300 darbininkų.

■ Angliški kariški laivai sulaukė hollandišką garlaivį Boenker ir atėmė nuo jo pašto ir piniginius siuntinius.

■ Vokietija Turkijai padeda ne vien ant karės lauko, bet ir mokslo pakėlime. Dabar siunčia ji 15 profesorių Konstantinopolio universitetui. Gal tie profesoriai ne žymiausi Vokietijos mokslininkai, bet visgi, turbūt, geresni už turkiškus. Daugelis tų vokiečių profesorių moka turkiškai. Vokiečiai Konstantinopolio universitete užims katedras: filozofijos, pedagogijos, psichologijos, istorijos rytinių tautų, geografijos, geologijos, botanikos, zoologijos, chemijos, teisų ir filologijos (kalbžinystos).

■ Kadangi Anglija pradėjo konfiskuoti siunčiamus jūrems švediško pašto siuntinius, ta Svedija konfiskavo 10,000 paketu, pasiųstų iš Anglijos Rusijon.

■ Sulyg Londono žinių, sunkiau negu išpradžių manyta, apsirgo Vokietijos cesorius, nors kad ligą paslepti, jis Kalėdų dieną, kaip visuomet, atliko pabrastus svečių priėmimus.

■ Francuzijos prez. Poincare apdovanojo Rusijos carą augščiausiu Francuzijos orderiu.

■ Gyvenantis mieste Buenos Aires, Pietinėje Amerikoje, vokiečių gydytojas Dr. Kraus išrado serum (vaistą), kuris pasekmingai gydo sausą kosulį, arba kokių.

■ Francuzijos viešų darbų ministras Marcel Sembat apreiškė parlamentu, jog Francuzija nesibijo anglų stokos, nes iš sveitų parsigabeno 1,800,000 tonų, o valdžia turi 200,000 tonų savo anglų.

Is Pabėgėlių Gyvenimo.

ORLAS.

Orlo gubernijoje, vidurinėje Rusijoje, yra apie 26,000 pabėgėlių, išsimėčiusių po visus pavietus. Pabėgėlių likimu rūpinasi daugiausiai Tatjanos komitetas.

P. L. Vienažinskaitė "Liet. Balse", tarp kitko štai ką rašo apie lietuvius pabėgėlius, esančius šiose vietose:

"Orle yra 4 pabėgėlių prieglauda, D. K. Tatjanos Komiteto įtaisyta. Prašysime, kad bent vieną duotų lietuviams.

"Lietuvių inteligentų pabėgėlių Orle bus apie 20. Daugumas jau gavo vietą ir darbo. Tarp kito Kasakaitis, išėjęs augstuosius mokslus, darbuojasi D. K. Tatjanos Komitete jo sekretoriumi. Pasiūdo, tie lietuviai senai jau bebando steigti Lietuvių Draugijos skyrių. Noro darboties esama daug. Kas galėjo, susirase narius, ir prašymus jau pasiūstas Centraliniam Komitetui.

"Visų pirmaisiai reikės pasirūpinti bendrabučiu, vaikams prieglauda-mokykla, šilto apdaru. Tatjanos Komitetas buvo sutaisęs rinkliavą, kurioje dalyvavo ir lietuviai. Kiek surinkta, dar nėra žinios.

"Kitą kartą skyzdavau savo vargais. Dabar, susidurusi su tikrovai."

BE KOJŲ ŠOKA.

Šis paveikslėlis parodo kareivį, nuostojusį abiejų kojų. Jam pritaissė medines kojas taip gerai, kad jis gali šokti.

CHARKOVAS.

Vienas didžiausių Rusijos miestų, pilnas įvairių mokyklų, kurių tarpe yra net kelios augštojo mokslo. Čia galima rasti visokių tautų: armėnų, graikų, turkų ir žydų, lietuvių tik vos kelių. Per šešis metus įsikūjo lietuvių po visus paskaitus ir būvau suradęs kelis studentus ir šiaip inteligentus, bet visi surusėję, arba gerokai sulenkėję.

Nelaimingasis karas išblaškė mūsų Lietuvos gyventojus po visą Rusiją, pateko jų daug ir Charkovą. Pačiame bėgime manęs, senesnio gyventojų, nebuvo namie, užtat negalėjau iš karto žinoti, kiek čia mūsų tautiečių vargsta. Paklaustas Petrapilio lietuvių draugijos, iš pradžių turėjau atsakyti, kad Charkove lietuvių nėra. Čia vienok ne mano vieno kalbė, kaltybė, ir tie, kurie žmonių, kurie svetima krašte nesigalauja prie sąvųjų, nepasiklausia nieko ir, ypač skaudu, nedrauslia kalba lietuviškai, bet griebsi žleberioti vieni lenkiškai, kiti rusiškai. Prakalbėjus po lenkių pamokslu lietuviškai, akimirksnyje atsirado lietuvių daugias ne penki šimtai šeimynų, o dar gal antra tiek neužrašė lietuvių draugijos knygoje. Nors dideliu vargu susikubome ir mes, Lietuvių Dr.-jos Centralinio Komiteto padedami, sudaryti draugią karės pabėgėlius šelpiti. Kad ir neseniai į tiesidarbavo, bet jau ne vienam padėjo tai darbu, tai pinigais. Nusamdėme jau dvejus namus Charkovo priemiestyje, kuriose patekimime apie šimtą vaikų. Turime namus aprinkę siuvyklai ir senelėms.

Pamaldos tuoj po sumos: pamokslas, "Sventas Dieve" ir kitos giesmės. Pamokslus sako vietinis kun. Pr. Kavaliauskis, mokyklų kapelionas, ir kun. M. Gavelis, išvartas iš Lomžos padangės. Žmonių džiaugsmas didžiausias, išgirdus vargų dienose Dievo žodį motinos kalba. Vienkinėms, tautiečiai, nors šiandien į kruvelę, tepamato sventinčiai nusų stiprumo dvasios, laikykimės šave papročiu, o ypač nedarkykime kalbos!

Pr. K.

LIETUVIŲ ISTAIGOS VORONEŽE.

Šiomis dienomis teko man apsilankyti Voronežė. Nežinau, ar rasčiau kur nors kitas didelis Rusijos miestas, kuris taip būtų purvinas ir taip nėsimpatingas, kaip Voronežas. Tečiau, lyg tyčia, buvo lemta čia apsigyventi svarbioms lietuvių istaigoms.

Kaip jau žinome, Vilniaus Lietuvių Draugijos, nukentėjusiems del karės šelpiti Komitetas iš pat savo veikimo pradžių laikė savo didžiausiu uždaviniu globoti besimokinančią mūsų jaunumą: jam rūpėjo, kad per tą suirutę neišnyktų mūsų inteligentingosios pajėgos, kad, prarekvizijos komisijai, patys atvažiuo į Orlą. Gubernijos Žemės ūkio pabėgėlių globėjas sakė, kad prieš 8 ar 10 dienų Karačevan atbėjęs su vežimais su visa manta 62 šeimynos iš Kauno gubernijos. Jiems būvę siuloma darbo, bet jie jo neėmė, o nuvažiavę toliau į Orlą pusę. Sako, kad tai būvę lietuviai."

Mokslieviams aprūpinti drabužiu prie bendrabučio įsteigti dvi siuvyklai: vyrų ir moterų. Organizuoja prie bendrabučio kurpių siuvyklą ir skalbyklą.

Voronežan taip pat persikėlė iš Vilniaus "Saulės" priruošiamieji ir buhalterijos kursai, kurie dabar yra užlaikomi Lietuvių Centralinio Komiteto.

Beto, Voronežė yra dar dvi naujai organizuoti labai svarbi istaigai, tai dvi M. Yčo gimnazijos: vaikų ir mergaičių. Vaikų gimnazija jau pradėjo veikti rugsėjo mėn. Jodė dabar mokosi apie 500 moksleivių, daugiausia lietuvių. Į gimnaziją pakviesti lietuviai pedagogai: J. Jablonskis ir J. Balčikonis. J. Jablonskis ir J. Balčikonis lietuvių ir lotynų kalbos mokyti, Sakenis, gimnazijos inspektorius Žemaitis matematikos mokyti, Tumėnas teisų mokyti, ir Špakevičius gamtos mokyti. Mergaičių gimnazijos, kurios direktorium yra Mašiotas, pradėjo veikti tik nuo spalio mėnesio 31 d. Toks susivėlinimas

bi tik norėtų mokyties. Net Komitetui ne vienas yra priklęs, kad perdaug jau jis rūpinasis jaunumu, kad pertat galį nukentėti kiti mūsų pabėgėliai.

Kaip tik prisiartinio priešininkas prie Vilniaus, Komitetas visų pirma ėmė rūpintis išgabenti iš Vilniaus moksleivius kur nors nepavojingon karu Rusijos vieton. Tuo tikslu apvažiuota nemaža Rusijos miestų, pagaliau apsislota Voronežė. Bet ir čia kiek vargo padėta, kiek nemalonių priekintėta, kol iškovota sau apsigyventi vieta. Ypač nelaimė su tais butais. Visokių pabėgėlių pilna, vietų nėra, beveik kiekvienas kambarys reikia imti kovą. Ir jeigu šiandien lietuvių istaigos Voronežė šiaip-taip susitvarkė, tai tik neuilstama kun. Alsauskio energija. Dabar Voronežė Lietuvių Centralinio Komiteto globoje yra bent 10 bendrabučių, kuriuose gyvena daugiau kaip 800 moksleivių. Kiekvienas moksleivis gauna bendrabučiuose visą išlaikymą, drabužių, avalynę, knygas. Be to, kiekvieno moksleivio mokslas apmokamas toje mokykloje, kurią jis lanko. Bendrabučių nuolatinė priežiūra pavesta šiems žmonėms: mergaičių bendrabučius žiuri J. Kairiukstytė, F. Kazlauskytė ir Valavičaitė (reikškas pasakyti, kad mergaičių bendrabučiai, kuriuose gyvena daugiau ne 250 mokinių, pasižymi ypatingu tvarkingumu): vyrų bendrabučių nuolat prižiuri mokytojai Kairiukstytis, Endziulaitis, Urbonas, gimnazijos mokytojas Špakevičius ir kun. Razumas. Reikia čia paminėti ir vaikų prieglauda Aleksiekiens globoje. Prieglaudoje gyvena 36 vaikiukai ir 60 mergaičių. Jie visi lanko mokyklą. Visus Voronežė lietuvių istaigų ekonominius reikalus veda Centralinio Komiteto įgalioti nariai: kun. kan. Alsauskis, advok. Tumėnas ir gimnaz. mokytojas Balčikonis. Bendrą moksleivių auklėjimo tvarką bendrabučiuose nustato ir jos laikyties reikalavimus išrinkta tam tikra pedagogų taryba, į kurią įeina gimnazijos mokytojai: J. Jablonskis, Pr. Mašiotas, Šakenis, Šikšyns, "Saulės" kursų vedėjas Vokietaitis, "Saulės" kursų mokytoja Čiurlionienė ir Centralinio komiteto nariai: kun. Alsauskis, adv. Tumėnas ir Balčikonis.

KĄ VOKIEČIAI MANO APIE LIETUVĄ.

Kas bus su Lietuva, jeigu po karės ji pasilikty po Vokietiją? Ar būtų geriau, ar blogiau? Ką vokiečiai su ja adaryty? Ar suteiktų jai šiekios-tokios laisvės, ar kolonizuotų ją vokiečiais ir visai pavertų į Vokietiją? Kaip vokiečiai apie tai mano?

Visi šitie klausimai jau nesyk buvo svarstyti vokiečių spaudoje ir "Lietuvių Balsas" savo įženginame straipsnyje daro iš to abėlną sutrauką. Jis štai kaip apie-tai rašo:

Yra vokiečių visuomenės dalis, kuri nori prikerkti Lietuvą prie Vokietijos ir sudaryti autonomine valstybę, suristą su Vokietija. Oficialinių pasizadėjimų jie neduoda. Bet tarp jų pačių eina ginčai, ir užgrobi Lietuvą jie, žinoma, norėtų. Iš kitos pusės lietuvių klausimas jats savime keliamas, kad da svarstoma lenkų klausimas. Čia kalbant apie Lenkijos sudarymą, iškyla klausimas, kokias nustatyti sienas. Lenkai patys jau sutinka, kad jiems būtų duota Lenkija etnografinėmis sienomis, bet kada imama svarstyti, kur baigiasi jų etnografijos sienos ir prasideda kitų tautų gyventojai, tai čia kaip tik ir iškyla Lietuvos klausimas. Lenkai visur ir visados skelbia Lietuvą esant lenkų apgyventą. Pasirendami istorijos faktai, kad Lietuva ir Lenkija buvo viena valstybė, kad Lietuvos didžponiai su lenkėję ir norėdami operuoti šiais pastaraisiais, lenkai Lietuvą ir Lenkiją skelbia esant ta pat. Nors Dmowski, o paskui ir Jankovskis, išleidami savo etnografijos žemėlapius, kad ir su paklaidomis, savo naudai padarytomis, aiškiai pažymėjo tikrai pačią Lenkiją, bet nėra tikt dar visos lenkų visuomenės nuomonė.

Ir dabar, mums besant Stockholme, teko sužinoti, kad lenkai

atsitiko del visai nei nuo Komiteto, nei nuo įsteigto nepareinamų kliūčių. Svarbiausia kliūtis tai stoka butų. Daug padėta vargo, kol buvo surasti tinkami gimnazijai namai. Be to, Voronežė buvo susidargę rusų pedagogų ir valdininkų tarpe antagonizmas prieš M. Yčo gimnazijas. Mat, į Voronežą buvo iš karės fronto atkeltos kai kurios taip vyriausybės, taip ir privatinės gimnazijos. Tų gimnazijų vedėjai bijojo, kad, atsidavus naujoms gimnazijoms, bus atitraukti į jas nemaža ir jų mokyklų mokinių. Juo labiau, kad daugelis lietuvių mergaičių jau buvo įstoję į kitas gimnazijas. Sudaryti neprielankią lietuviams opinią nemaza padėjo ir lenkai, kurių Voronežė yra gana daug. Taip miestą įstaiogose, taip įvairiuose pabėgėliams šelpiti komitetuose esą pilna lenkų, o kaip patyrimas rodo, lenkai visiems mūsų šelpimo darbams beveik visuomet esti priešingi. Bet, nežiurint tų visų sunkumų, vis dėlto kiliutys pašalintos, gimnazija pradeda veikti, ir kiekviena mergaitė, kuri tinka gimnazijoje mokyti, gali dabar stoti į jau susitvarkiusią ir pradėjusią darbą lietuvių gimnaziją, tų naują šviesos ir kultūros židinį.

Taip pat dar reikia paminėti, kad rugsėjo mėn. Voronežė dar atgavino savo darbą pabėgęs lietuvių Draugijos Kauno skyrius, apie kurį susitelkė seniau jau apsigyvenę Voronežė lietuviai. Ypač savo atsidavimu pabėgėlių reikalams pasižymėjo Morskienė ir gelželio valdininkas J. Plepys. Kauno skyrius daug padėjo organizuojant didelę vaikų prieglaudą, kuri dabar perinama Centro globon. Kauno skyrius užsiims dabar organizavimu ir šelpimu moksleivių pabėgėlių. Šių ypač sunkus padėjimas Voronežė. Butų nėra, bendrabučiai sunku įsteigti: lietuviai pabėgėliai išimėte atskirai po visą miestą ir guberniją. Komitetas kiek galėdamas šelpia nedidelėmis pašelpomis pinigais, bet to maža. Daug lietuvių pabėgėlių serga visokiomis ligomis, taip kad Centro Komiteto daktarė Aleksiėnė negali ir aprėpti visų ligonių. Kviečiamas Voronežan kituras daktaras — Pietaris. Dabar Kauno skyrius organizuojama Morskienės namuose valgykla 100 žmonių. Ypač pažymėtinas gyvenimo brangumas Voronežė. Juo tolyn, juo brangyn visa eina. Ypač Kauno skyriui reiktų kreipti domos iš išblaskiusius po visą guberniją pabėgėlius. Reiktų kaip nors su traukti jie vienon vieton, aprūpinti maistu, medicinos pagalba ir t.t. Tai didelis ir sunkus darbas, bet labai reikalingas. (Is "Leit. Bal.")

Jeį Lenkija ir bus prie mūsų prijungta (kaipo autonomine valstybė), tai mums dar to neužteks, nes ir dabar Lenkijai neužtenka jos pačios išaugintų javų ir jie gabenasi jų iš kitų Rusijos vietų. Kas kita Lietuva ir Pabaltijuro provincijos. Kaip rodo rusų vyriausybės išplatinta Kovalevskio knyga per Paryžiaus parodą 1900 m. parašyta: "La Russie à la fin du 19-me siècle", Kauno gubernijoje esą tikrai 44, Gardino—31, Vilniaus 41, Kurso 27, Lyvų губ. 31, estų tikrai 23 gyventojai viename kvadratiname kilometre, tuo tarpu Vokietijoje 1914 metais viename kilometre 123 gyventojai.

Atminus, kad per 30—35 metus Vokietijos gyventojų skaičius bus 100 milijonų, tuo budu yra pageidaujama Lietuva, kuri turi tokių didelių neisnaudotų žemės plotų, prijungti prie Vokietijos. Ta pat patariama padaryti ir su Pabaltijuro provincijomis.

Prikerkus prie Vokietijos Lietuvą, tuos žemės plotus, kurie yra neisnaudoti, apodinti vokiečiais, pargabentais iš Rusijos, ir sudaryti iš jų germanizatorių kadrus. Tat yra ne jo vieno nuomonė. Ji plačiai pasklidusi tarp vokiečių visuomenės. Yra net socialistų tarpe, kurie pataria spaudoje, pavyz. Zudekum'as, kad neverta esą prieštintis svetimos žemės užėmimui, kad nepasunkinus vyriausybei tautos sąlygų.

Be reikčia pažymėti, kad šie socializmo atstovai yra iš partijos išstoję.

Galicia Nuterioti. Lenkas, N. L. Piotrowski, piešia viename laikraštyje nuteriotos Galicijos vaizdus. Kuomet rusai ėjo Galicijon, tuomet jie elgėsi su gyventojais neperprastai. Visuomet rupestingai stengėsi nenaikinti to, kas gali pasilikti nesunaikintas. Apvaldė rusai Galiciją ir pradėjo savotiškai šeimyninkauti. Žmonės buvo jau gana karės nuvarginti, todėl jiems neapėjo labiau rusų šeimyninkavimas. Bile valdžio turėdavo, tai jiems tuomet teikias daugiau ir nerupėdavo.

kiek vokiečių vyriausybei plačiam memorijala. Jame nurodą savo troškimus ir siekinius, nurodą taip pat ir savo Lenkijos businąsias sienas. Tarp ko kito jie nurodą, kad Gardino, Vilniaus ir didžioji dalis Suvalkų gubernijos esančios lenkų apgyventos, taigi, autonomine Lenkija sudarant, vokiečių vyriausybė turėtų pasirūpinti, kad šios vietos būtų prikerptos prie Lenkijos. Kaip-gi žiuri vokiečiai į šį lenkų reikalavimą? Žinoma, sunku ką nors tikra tarti, bet mums teko sužinoti, kad šis klausimas kol kas vokiečių vyriausybės dar neapsvarstytas. Vokiečių užsienų reikalų ministeris pasakė, kad šis raštas esąs svarstytinas, bet jis nemanąs, kad lenkų reikalavimai būtų teisingi ir kad juos reiktų patenkinti.

Apie Lietuvą vokiečiai galvoja dvejopai. Vieni nori Lietuvą užimti ir prikerkti prie Vokietijos, kiti vėl numanydami, kad jiems tai nepavyks, nori sudaryti savitovią valstybę, kuri būtų sąjungoje su Vokietija ir nuo jos priklausytų. Girdi, ir jie tikrai kariauja už pavergtųjų mažųjų tautelių paliosavinimą ir ne viena kariaujančioji valstybė negalėsianti jiems prieštarauti sudaryti Lietuvių valstybę. Čia, vadinas, lietuviais norina pasinaudoti, kaip etnografinė mase savo siekimams. Kaip vieni taip ir kiti, matyti, turi omenyje vieną ir tą patį: prikerkti Lietuvą prie Vokietijos, tikrai pažangioji visuomenės dalis norėtų duoti gražią formą ir uždėti savo geležinę leteną, gražia pirmine apmone.

Tikliti vien socialistai demokratai, kaip savo pirmajame straipsnyje minėjome, eina prieš užgrobiną svetimų žemių ir protestuoja prieš dešiniųjų ir liberalų sumanymus. Tas pats prof. Brentanas, kuris taip smarkiai protestuoja prieš Belgijos prijungimą, užėjus kalbai apie Lietuvą, visai priešingai risa šį klausimą. Prieš mane jo straipsnis, indėtas "Berliner Tageblatt" pabėgėlių serga visokiomis ligomis, taip kad Centro Komiteto daktarė Aleksiėnė negali ir aprėpti visų ligonių. Kviečiamas Voronežan kituras daktaras — Pietaris. Dabar Kauno skyrius organizuojama Morskienės namuose valgykla 100 žmonių. Ypač pažymėtinas gyvenimo brangumas Voronežė. Juo tolyn, juo brangyn visa eina. Ypač Kauno skyriui reiktų kreipti domos iš išblaskiusius po visą guberniją pabėgėlius. Reiktų kaip nors su traukti jie vienon vieton, aprūpinti maistu, medicinos pagalba ir t.t. Tai didelis ir sunkus darbas, bet labai reikalingas. (Is "Leit. Bal.")

Jeį Lenkija ir bus prie mūsų prijungta (kaipo autonomine valstybė), tai mums dar to neužteks, nes ir dabar Lenkijai neužtenka jos pačios išaugintų javų ir jie gabenasi jų iš kitų Rusijos vietų. Kas kita Lietuva ir Pabaltijuro provincijos. Kaip rodo rusų vyriausybės išplatinta Kovalevskio knyga per Paryžiaus parodą 1900 m. parašyta: "La Russie à la fin du 19-me siècle", Kauno gubernijoje esą tikrai 44, Gardino—31, Vilniaus 41, Kurso 27, Lyvų губ. 31, estų tikrai 23 gyventojai viename kvadratiname kilometre, tuo tarpu Vokietijoje 1914 metais viename kilometre 123 gyventojai.

Atminus, kad per 30—35 metus Vokietijos gyventojų skaičius bus 100 milijonų, tuo budu yra pageidaujama Lietuva, kuri turi tokių didelių neisnaudotų žemės plotų, prijungti prie Vokietijos. Ta pat patariama padaryti ir su Pabaltijuro provincijomis.

Prikerkus prie Vokietijos Lietuvą, tuos žemės plotus, kurie yra neisnaudoti, apodinti vokiečiais, pargabentais iš Rusijos, ir sudaryti iš jų germanizatorių kadrus. Tat yra ne jo vieno nuomonė. Ji plačiai pasklidusi tarp vokiečių visuomenės. Yra net socialistų tarpe, kurie pataria spaudoje, pavyz. Zudekum'as, kad neverta esą prieštintis svetimos žemės užėmimui, kad nepasunkinus vyriausybei tautos sąlygų.

Be reikčia pažymėti, kad šie socializmo atstovai yra iš partijos išstoję.

GALICIJA NUTERIOTA.

Lenkas, N. L. Piotrowski, piešia viename laikraštyje nuteriotos Galicijos vaizdus. Kuomet rusai ėjo Galicijon, tuomet jie elgėsi su gyventojais neperprastai. Visuomet rupestingai stengėsi nenaikinti to, kas gali pasilikti nesunaikintas. Apvaldė rusai Galiciją ir pradėjo savotiškai šeimyninkauti. Žmonės buvo jau gana karės nuvarginti, todėl jiems neapėjo labiau rusų šeimyninkavimas. Bile valdžio turėdavo, tai jiems tuomet teikias daugiau ir nerupėdavo.

AMERIKOS KONGRESAS.

Sisai kongresas turės išristi klausimą apie tai, ar Amerika turi sustiprinti savo apsiginklavimą. Prezidentas Wilsonas patarė kongresui padidinti Amerikos kariškas spēkas.

Rusai, kaip žinome, perėję per Galiciją, per Karpatų kalnų perėjimus pradėjo veržtis į Vengrijos lygumas.

Bet štai netikėtai atėjo austro-vokiečių banga. Ji išmūšė rusus iš jų kraujų aplietų pozicijų ir be pasigailėjimo pradėjo juos stumti atgal. Iš karto rusai manė, kad jie gal atsilauksią prieš teutonų įėjimą, bet ilgai tokių jų manymų pasirodė esąs klaidingas. Tada jie visu smarkumu pradėjo trauktis atgal Rusijos parubėžiu.

Dabar tai prasidėjo tiktas Galicijos plėšimas.

Ties Tarnow-Rzeszovo-Jaroslaw bėga upė Vistula. Į žiemius tuos miestus įpuola į Vistulą kitos dvi upės. Tos upės savo geografiniu susibėgimu su daro atsakančią trikampį. Kuomet rusai ejo Galiciją, tuomet tuose trikampiuose buvo vieni kruviniausių mušių. Rusams besitraukiant iš Galicijos tame upių trikampyje atsikartojo toji pati istorija. O tas trikampis užima nedaugiau, kaip 200 kvadratinę mylių. Galima pavadinti tajį trikampį mirties trikampiu.

Tik ukininkai ir kai-kur miestelėnai Galicijoje, rusams besitraukiant atgal, tapo sunaikinta 3,385 namai. Tarp jų buvo daug bažnyčių, mokyklų ir šiaip viešųjų namų. Miesteliuose pasiturintys lenkų namai tapo be pasigailėjimo sunaikinti.

Rusai užsispyrę neatiduoti austrams Tarnobrzeg, nes jis, gėris, strategikos žvilgsniu yra daug svarbesnis net už Przemyslį.

Iškasė žemėn rusai, įsikasė ir austrai ir prasidėjo mušis, kurį tęsėsi šešias savaites. Po mušiai šeši miestai ir netolima giria tapo sulyginta su žeme.

Be to reikia neužmiršti, kad dabartinė karė yra vedama nepaprastu būdu—kareiviai įsikasa žemėn. Didžiulės kanuolės savo žemėnais bėgiai išardo, sukrato žemę.

Perėjus karės bangai, tai daugiau nieko nematyti, kaip tik suartą, kanuolių ir kareivių suraustą žemę.

Ukininkas nieko negali sėti nei sodyti į tokią sumaišytą žemę. Reikia ukininkui išlyginti duobes, reikia tają žemę įtręsti, idant joje augtų geri javai bei daržovės.

Be to, ten iš ukininkų turi kuo tręsti lauką?—Toki būna ir jėvai.

Kurie gyventojai pasilikę visi be pastogės ir turto, tiems tikimėngesni lenkai patatė bendrabūti, kur pavargėliai nors pastogę rasdavo.

Tatai aišku, kad Galicija, lygiai Lietuvai ir Lenkijai, tapo baisiai nuteriota.

KARĖ SU TROŠKINANČIAIS GAZAIS.

Seniau apie karę su troškinančiais, gaisrais rašė vienas poetas ir fantastiškų pasakų rašytojas, bet niekas jų mūsųose nevertė, nors nuodūs dažniau negu dabar vartojo užnuodinti mato ir

vandens šulinuose. Nuodingus ir troškinančius gazus pradėta vartoti vien dabartinėje karėje. Vokiečiai sako, kad gazus pirmiausia pradėjo francouzai vartoti, o vokiečiai jų pritaikymo būdą dar pagerino; dabar juos vartoja jau visų didžiųjų tautų kariūmenės.

Pirmiausia dabartinėje karėje vartoti nuodingi troškinantys gazai buvo taip vadinami chlorinai. Yra tai žalsvai geltonas gazas, kurį vienok galima lengvai į skystimą paversti, bjauriai smirdantis ir troškinantis. Bet tarp karės vartojamų gazų yra maloniai kvėpianti, bet nemažiau nuodingi už smirdantį.

Vardas chlorinas paeina iš grieško žodžio chloros, reiškiančio žalias. Medėga ta yra druskoji ir kituose daiktuose vadinamose chloridais, taigi gana pigiuose. Chloriną francouzai karėje vartoja dviejose pavidalose: ant mušio lauko gabena rezervuarus to chlorino skystumo pavidale ir kuomet vėjas pučia prieš pusę, skystimą paleidžia ir jis, pasiūsuosavęs iš rezervuaro, greitai ir gaza paversta, o vėjas jį nuveda į prieš styvyklas.

Bombos vartoja ir kitokias dar medegas: Berolino rūgšties žvankulį, kurio įkvėpimas žmogui užmušti gali; vartoja taipgi sierinę rūgštį. Jeigu reikia, galima ties prieš styvyklomis paleisti cėlus debesius nuodingų gazų, nors to iki šiol dar niekas nemėginė daryti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ SO. ENGLEWOOD, ILL.

Daro gėdą didelėms kolonijoms. Siunčiamie jau antrą plėštelį aukų nukentėjusiems nuo karės naudai—\$120.00. Nors nedidelė auka, bet sulyginus su mūsų kolonijų lietuvių skaitlingumu, tai nei negalima daugiau ir reikalauji, nes čia lietuvių randasi iš viso tik apie 300 ypatų.

Grudžio 9 d. p. J. Bankaus sve-tainėje buvo susirinkęs komitetas nuo keturių vietinių draugijų: nuo Tėvynės Myletojų Lietuvos draugystės, sv. Augustino dr-stės, SLA. 182 ir nuo TMD. 65-os kuopos.

Susirinkusių komitetų užduotim buvo padaryti galutiną atskaitą surinktų mūsų kolonijoj aukų nuo karės nukentėjusių lietuvių naudai.

Susirinkusieji komitetai, visapusiai apsparstė dalykų stovį, nutarė pasiųsti Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondui \$120.00 pasiskirstydami šia suma sekančiai: Lietuvos Gelbėjimo fondui—\$100 ir Autonomijos Fondui—\$20.00.

Toliau sekė aukų rinkimo komiteto atskaitos, kurios apėmė laikotarpį nuo balandžio 1 d. 1915 m. iki grudžio 1 d. 1915 m.

Iplaukos: Tėv. Myl. Liet. dr-ja, \$10.00 ir sv. Augustino Vykupo

dr-ja \$10.00. Rugpjūčio 8 d. visų draugijų komitetas parėngė A. Vasiliausko Daržę Pikniką. Liko pelno \$72.80; nuo parėngto pikniko L. C. Strogies Daržę liko pelno \$10.80. Piknikas atsituvo rugpjūčio 29 d. Nuo SLA. 182 kp. birželio 20 d. laikyto šeimyniško pikniko liko \$1.50, auka p-lės M. Radziavičiūtės 50c. Nuo paminėjimo 10 metų sukaktuvių Vilniaus Seimo, kuris įvyko Auburn Hall, liko pelno \$61.50, auka p-lės Jesse Scott, 50c. Labu pas aukų rinkimo komitetą buvo \$167.60. Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondan pasiūsta \$120, lieka pas aukų rinkėjus \$47.60. Likusius pinigų panaudosime įvairiems iškašiams, surištiems su tolimesniu aukų rinkimu.

Jonas Marozas, pirm.,
Jonas Bankus, kasierius,
Br. Janulis, rast.

Ištikro tai gražūs pasidarbavimas. (Sic pinigai gauta ir pasiūsta fondan. Redakcija).

IŠ WALDEN, N. Y.

Apie darbus. Miestelis yra labai dailus, nedidelis. Jame sveika gyventi. Butų gerai, kad čion atvažiotu daugiųjų lietuvių. Čia-gi nesulyginamai geriau gyventi, negu dideliose miestuose.

Dirbtuvių čia yra neperdaugiau-sia, bet kaip mažam miestukui, tai ir užtenka. Pastaruoju laiku darbai eina gerai ir iš kito miesto pribuvusiam nesunku darbą gauti. Mašinapėse reikalauja tų darbininkų, kurie šiek-tiek nusimano apie mašinapės darbus.

Grudžio 14 d. prisigo 3 pėdas. Dėlei tos priežasties sustoję karai-čiai. Žmonės negalėjo į darbą va-žiuoti.

IŠ CICERO, ILL.

Šeimyniškas vakarėlis. Pirmos Kalėdų dienos vakare, butent gruo-džio 25 d., "Raudonos Rožės" klubi-bas turėjo parėngęs šeimynišką va-karėlį, kur dalyvavo apie 200 ypa-tų. Šiame vakare dalyvavo tik sa-vieji nariai ir užkviestieji svečiai. Tai buvo gražus būrelis, beveik visus jaunimas, ir tvėrė lyg vieną gražią šeimyną.

Laikas nuo laiko šis klubas pa-rengia vakarėlius, bet nepasipeli-nymui, o tik suteikimui savo na-riams pasilinksminimo. Apart to, klubas dar netolimoje praeityje surinko ir pasiuntė keletą doliarų pinigų dėl karės nukentėjusiems Lietuvoje. Šis pats klubas jau davė užmanymą, kad visos šios ma-žos lietuvių kolonijos draugijos suėdų vienybės šimie reikale ir padarytų auką, bet rinklavią nuo karės nukentėjusių lietuvių nau-dai. Ciceriečiai visomet viską pa-darydavo, kuomet tik rasdavosi svarbus reikalas. Taigi galimai pa-sitiktė, ir šis Raudonos Rožės Kli-bas sumanymas neis vėjas, nes reikalas svarbus—badaujančių šėl-pimas.

IŠ WESTFIELD, MASS.

Lietuvių gyvenimas. Mūsų kolonijoje yra lietuvių apie 200 šeimynų ir apie 120 pavienių, jų gyvenime nieko įdomaus nėra.

Darbai eina neblogiausiai, kiti ir uždirba gana gerai, bet ir praei-džia gerai. Tamsumas mūsų žmo-nė dar labai didelis ir sunkus. Keletas skaito, bet rods dau-gumui patinka "Sakė" ir taradaika. Apsimai lietuvių linksmam gyvena, aplai nebeatdomi tamsaus ryto-jaus. Dabar, kuomet yra užtekti-nai pinigų, tai juos bereikalingai leidžia, o kaip bedarbė užeis, tuomet bus dejavimo.

IŠ HARTFORD, CONN.

Bažnyčios skėlo pašventini-mas. Grudžio 20 d. vyskupas J. J. Nilan pašventino naujai iš-statytą sv. Trejybės bažnyčios skėl-p. Kun. J. J. Ambotas yra tos bažnyčios klebonu ir po priežiū-ra bažnyčios statymas yra atieka-mas.

Ceremonijose dalyvavo lietuvių iš New Britain, Bristol, Manches-ter ir kitų aplinkinių miestelių, labu jų buvo apie 1000; jie susivienijo su vietos lietuvių ir drauge daly-vavo ceremonijose. Buvo keletas kunigų. Vienu žodžiu, iškilmės buvo didelės, kurias "The Hartford Daily Courant" plačiai aprašė. X.

IŠ CAMBRIDGE, MASS.

TMD. prakalbos. Ko-operaci-jai gerai sekasi. Grudžio 19 d. TMD. 55 kuopa surengė prakal-bas paminėjimui 10 metų sukaktu-vių Vilniaus Seimo. Kalbėjo A. Rimka ir Ivaškevičius, abudu iš So. Bostono. Prakalba nusisekė, publika liko užganėdinta.

Tą patį vakarą buvo prakalbos

Brighton, Mass., surengtos Lietu-vių Ko-operatyvškos bendrovės, su-tieslu gauti daugiau šėrininkų, nes-pingai dabar labai reikalingi. Mat, negana, kad užlaiko didelę valgo-mų daiktų krautuvę, bet jau pradė-ta statyti puiką svetainę, kuri kaš-tuos, rodos, apie \$22,000. Kalbė-jo A. Rimka ir kun. Kemėšis. Publi-kos prisirinko nepaprastai daug. Kun. Kemėšis, kalbėjo labai nuo-sekliai apie ko-operacijos reikalus, pasirodė esąs gan gabus kalbėto-jas, bet kodėl jis tiek daug visokių nesąmonių prirašo savo "Darbinin-ke",—tai net, ištikro, išrodo nuo-stabu. Prie ko-operacijos prisirašė apie 50 naujų šėrininkų. Labai puiku. Toji ko-operacija šiadien turto turi apie \$13,000.

Bėda su mūsų žmonėmis, kad ne-valdo vaikučių. Laikė prakalbų, paleidžia svetainę, bėgioti. Tas labai erzina klausytojus ir kalbė-tojus. Vandens išnešiotojai tiek atneša vandens, kad negalima iš-gerti, bet turi išgerti, nes ant žė-mės nepilsi.

IŠ PERU, ILL.

Iš moksleivių gyvenimo. Šia-mie miestelį randasi laikrodžių dirbtuvė, kurioje dirba daugiausia merginos. Šiaip dirbtuvių kaip ir nėra. Paprastai žmonės dirba angli-jų kasyklose. Siuomi laikui ir ka-syklose darbas bent kiek pagerėjo.

Apie dvi myli į vakarus nuo viršminėto miestelio randasi puikioje vietoje sv. Bedo kolegija, kurioje šiais metais yra penkiolika lietuvių-moksleivių. Čia lietuvių turi ir lietuviškas pamokas ketu-ris kartus į savaitę. Lietuviškos kliauos vedėjų yra Anicetas Lin-kus. Kas sekmadienis daroma lie-tuviški lietuvių susirinkimai geres-niam išsilavinimui lietuvių kalboje.

Laikė šiu susirinkimų rengiamą pasikaitos, ginčai, ir šiaip naudin-gos pamokos. Visi noriai lanko lietuviškas kliauos ir literatūriš-kus susirinkimus. Iš to duodasi suprasti, kad lietuvių, ir tarpe svetimačių būdami, myli savo bō-čią kalbą. Vienas iš literatūriškų su-sirinkimų atsituvo, užbaigiant pir-mą šiu mokslo metų semestrą, grudžio 19 d.

Trečios SLRKMA, kuopos su-sirinkimą atidarė pirm. A. Linkus, trumpai paaiškindamas, kaip mok-sleiviai turi elgtis, apleidę mokyk-lą. Antras kalbėjo V. Stulpinas temoje "Kas daugiausiai prisidėję prie progreso žmonijos". A. Dik-selis kalbėjo iš lietuvių mytologi-jos apie lietuvių senovės karžygius. V. Damašas kalbėjo temoje "Svie-sos Spindulys". Po visų prakalbų ir gerų linkėjimų vienas kitam, su-sirinkimas likosi uždarytas.

Visi moksleiviai grudžio 22 d. išvažinėja namo ant Kalėdų. Ke-li lietuvių, neturinti kur važiuoti, buvo aplinkybių priversti pasilikti po mokyklos stogu. Sausio 5 d. mokslas vėl prasidės.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Dideli mūsų darbo vaisiai. Jau ketvirtas mėnuo, kaip sukrutom darbuotis prie TMD. 20-tos kp., ir vaisiai gana dideli: nariai kad auga, tai auga. Grudžio 19 d. Stokes svetainėje turėjome prakal-bas. Kalbėtojų buvo iš netoli-mo miestelio Berea (Ohio) Baldwin Wallace Akademijos matematikos mokinys P. J. Purvis, kuris savo jauningais žodžiais nupiešė visą Lietuvos praeitį. Ypatingai nurodė, iš kur lietuvių yra kilę ir kaip jie at-sirado dabartinėje Lietuvoje. To-liau sakė, kad Lietuva yra didi-vyrių žemė, o lietuvių ir Lie-tuvos žmonės esą didvyriais. Tas nekuriems mūsų nepaži-ri ir daugelis pradėjo šaipytis. Bet kalbėtojas puikiai nurodi-davo, dėlko lietuvių verti to didvyrių vardo. Buvo užduota gana svarbių klausimų, kuriuos kalbėtojas puikiai išaiškino. Po-naus Purvis yra dar jaunas vy-raus, gražaus sudejimo. Jis galės daug mūsų tautai naudos atneš-ti. Taigi turime artimą inteli-gentą, kuris apsiėmė dažniaus atsilankyti pas mus ir padėti mums darbuotis.

Trumpai prakalbėjo p. J. J. Zi-linskas apie dabartinę Europos karę ir Lietuvos vergus. Jam kalbant, buvo renkamos aukos dėl nukentėjusių nuo karės lie-tuvių. Aukų surinkta \$25 su-centais. Jos bus pasiųstos Lie-tuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondan. Narių prie kuopos prisirašė 17. Taigi buvo dalina-mos nariams knygos "Sirdis" ir "Strazdelio Raštai". Dabar lau-

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Narių turime dabar viso labo-savo kuopoje 110, o prieš ketu-ris mėnesius buvo tik 30. Ar ne puiku? Pasidarbukit ir ki-tų miestų lietuvių, kaip ir mes. Tuomet Tėvynės Myletojų Drau-gija galės dar puiknesnių raštų iš-leisti mūsų ir visų lietuvių na-dai.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Prakalbos. Surinkta aukų nu-kentėjusiems Lietuvoje. Lietu-vių Piliiečių Sąjunga Amerikoje nedėlioje, grudžio 19 d. parėngė paskaitas ir prakalbas.

Paskaitą skaitė p. M. J. Rusiackas temoje — "Pilietystė ir jos naudingumas"; kalbėjo laikiniais pirmininkais L. P. S. A. J. J. Žilinskas apie Reikalingu-mą lavintis politikoje. Gauta lin-kejimo laiška nuo Dr. A. L. Grai-čūno ir B. K. Balučio, abu iš Chi-cago, Ill. Žmonių buvo prisirinkę apie 40 ypatų, iš kurių 4 ypatos prisirašė prie L. P. S. A.

Grudžio 19 d. TMD. 20 kp. pa-rengė prakalbas su deklaracijoj-mis. Prakalbės buvo vienos iš ge-riausių. Kalbėjo p. P. J. Purvis, mokyns iš Baldwin Wallace Aka-demijos, Berea, Ohio.

Jo kalbos temos: "Pasaulio did-vyrių tauta" ir "Kur mūsų išga-nymas". P-as Purvis gerai nuka-lbėjo. Pasakė daug naudingų daly-ky. Jo kalba buvo verta paklausy-mo. Po prakalbų apipylė jį įvai-riais klausimais. Jis taip sumani-ai juos atsakė, kad patis klausim-ų davėjų užsigėdė sulaukyti dis-kusijas.

Deklamavo sekančios lietuvi-tės: M. Paltranačiūtė, "Jis žuvo". J. Baltrukonaitė, "Nauji Metų su-laukus". J. Baltrukonaitė yra čia gimus ir augus, bet pasidėkavojant geram išauklėjimui (?) ji priklauso jau prie TMD. nors dar visai yra jaunutė. O Pečiulaitė, dekl. "O, Tėvyne" ir J. Brazauskas, "Baisi diena".

Buvo renkamos aukos dėl nu-kentėjusių nuo karės Lietuvoje. Surinko nukentėjusiems \$25.11, ir \$1.00 dėl Lietuvos Autonomijos, viso labu \$26.11. Pinigai bus pasi-ųsti L. G. ir A. F. izdininkui T. Pauksėniui.

Sekantios ypotos aukavo nuke-tėjusiems nuo karės Lietuvoje: Po. \$1.00: V. Jankauskas \$1.00, nukent. nuo karės Liet. ir \$1.00 Lie-tuv. Autonom., J. Usevičius, M. J. Lavinskas, P. L. Šarkauskas, P. Naumickas, J. Versiackas, F. Neu-sos Spindulys." Po visų prakalbų ir gerų linkėjimų vienas kitam, su-sirinkimas likosi uždarytas.

Visi moksleiviai grudžio 22 d. išvažinėja namo ant Kalėdų. Ke-li lietuvių, neturinti kur važiuoti, buvo aplinkybių priversti pasilikti po mokyklos stogu. Sausio 5 d. mokslas vėl prasidės.

Vargdienis.

Narių turime dabar viso labo-savo kuopoje 110, o prieš ketu-ris mėnesius buvo tik 30. Ar ne puiku? Pasidarbukit ir ki-tų miestų lietuvių, kaip ir mes. Tuomet Tėvynės Myletojų Drau-gija galės dar puiknesnių raštų iš-leisti mūsų ir visų lietuvių na-dai.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Prakalbos. Surinkta aukų nu-kentėjusiems Lietuvoje. Lietu-vių Piliiečių Sąjunga Amerikoje nedėlioje, grudžio 19 d. parėngė paskaitas ir prakalbas.

Paskaitą skaitė p. M. J. Rusiackas temoje — "Pilietystė ir jos naudingumas"; kalbėjo laikiniais pirmininkais L. P. S. A. J. J. Žilinskas apie Reikalingu-mą lavintis politikoje. Gauta lin-kejimo laiška nuo Dr. A. L. Grai-čūno ir B. K. Balučio, abu iš Chi-cago, Ill. Žmonių buvo prisirinkę apie 40 ypatų, iš kurių 4 ypatos prisirašė prie L. P. S. A.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Grudžio 19 d. TMD. 20 kp. pa-rengė prakalbas su deklaracijoj-mis. Prakalbės buvo vienos iš ge-riausių. Kalbėjo p. P. J. Purvis, mokyns iš Baldwin Wallace Aka-demijos, Berea, Ohio.

Jo kalbos temos: "Pasaulio did-vyrių tauta" ir "Kur mūsų išga-nymas". P-as Purvis gerai nuka-lbėjo. Pasakė daug naudingų daly-ky. Jo kalba buvo verta paklausy-mo. Po prakalbų apipylė jį įvai-riais klausimais. Jis taip sumani-ai juos atsakė, kad patis klausim-ų davėjų užsigėdė sulaukyti dis-kusijas.

Deklamavo sekančios lietuvi-tės: M. Paltranačiūtė, "Jis žuvo". J. Baltrukonaitė, "Nauji Metų su-laukus". J. Baltrukonaitė yra čia gimus ir augus, bet pasidėkavojant geram išauklėjimui (?) ji priklauso jau prie TMD. nors dar visai yra jaunutė. O Pečiulaitė, dekl. "O, Tėvyne" ir J. Brazauskas, "Baisi diena".

Buvo renkamos aukos dėl nu-kentėjusių nuo karės Lietuvoje. Surinko nukentėjusiems \$25.11, ir \$1.00 dėl Lietuvos Autonomijos, viso labu \$26.11. Pinigai bus pasi-ųsti L. G. ir A. F. izdininkui T. Pauksėniui.

Sekantios ypotos aukavo nuke-tėjusiems nuo karės Lietuvoje: Po. \$1.00: V. Jankauskas \$1.00, nukent. nuo karės Liet. ir \$1.00 Lie-tuv. Autonom., J. Usevičius, M. J. Lavinskas, P. L. Šarkauskas, P. Naumickas, J. Versiackas, F. Neu-sos Spindulys." Po visų prakalbų ir gerų linkėjimų vienas kitam, su-sirinkimas likosi uždarytas.

Visi moksleiviai grudžio 22 d. išvažinėja namo ant Kalėdų. Ke-li lietuvių, neturinti kur važiuoti, buvo aplinkybių priversti pasilikti po mokyklos stogu. Sausio 5 d. mokslas vėl prasidės.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Narių turime dabar viso labo-savo kuopoje 110, o prieš ketu-ris mėnesius buvo tik 30. Ar ne puiku? Pasidarbukit ir ki-tų miestų lietuvių, kaip ir mes. Tuomet Tėvynės Myletojų Drau-gija galės dar puiknesnių raštų iš-leisti mūsų ir visų lietuvių na-dai.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Prakalbos. Surinkta aukų nu-kentėjusiems Lietuvoje. Lietu-vių Piliiečių Sąjunga Amerikoje nedėlioje, grudžio 19 d. parėngė paskaitas ir prakalbas.

Paskaitą skaitė p. M. J. Rusiackas temoje — "Pilietystė ir jos naudingumas"; kalbėjo laikiniais pirmininkais L. P. S. A. J. J. Žilinskas apie Reikalingu-mą lavintis politikoje. Gauta lin-kejimo laiška nuo Dr. A. L. Grai-čūno ir B. K. Balučio, abu iš Chi-cago, Ill. Žmonių buvo prisirinkę apie 40 ypatų, iš kurių 4 ypatos prisirašė prie L. P. S. A.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Grudžio 19 d. TMD. 20 kp. pa-rengė prakalbas su deklaracijoj-mis. Prakalbės buvo vienos iš ge-riausių. Kalbėjo p. P. J. Purvis, mokyns iš Baldwin Wallace Aka-demijos, Berea, Ohio.

Jo kalbos temos: "Pasaulio did-vyrių tauta" ir "Kur mūsų išga-nymas". P-as Purvis gerai nuka-lbėjo. Pasakė daug naudingų daly-ky. Jo kalba buvo verta paklausy-mo. Po prakalbų apipylė jį įvai-riais klausimais. Jis taip sumani-ai juos atsakė, kad patis klausim-ų davėjų užsigėdė sulaukyti dis-kusijas.

Deklamavo sekančios lietuvi-tės: M. Paltranačiūtė, "Jis žuvo". J. Baltrukonaitė, "Nauji Metų su-laukus". J. Baltrukonaitė yra čia gimus ir augus, bet pasidėkavojant geram išauklėjimui (?) ji priklauso jau prie TMD. nors dar visai yra jaunutė. O Pečiulaitė, dekl. "O, Tėvyne" ir J. Brazauskas, "Baisi diena".

Buvo renkamos aukos dėl nu-kentėjusių nuo karės Lietuvoje. Surinko nukentėjusiems \$25.11, ir \$1.00 dėl Lietuvos Autonomijos, viso labu \$26.11. Pinigai bus pasi-ųsti L. G. ir A. F. izdininkui T. Pauksėniui.

Sekantios ypotos aukavo nuke-tėjusiems nuo karės Lietuvoje: Po. \$1.00: V. Jankauskas \$1.00, nukent. nuo karės Liet. ir \$1.00 Lie-tuv. Autonom., J. Usevičius, M. J. Lavinskas, P. L. Šarkauskas, P. Naumickas, J. Versiackas, F. Neu-sos Spindulys." Po visų prakalbų ir gerų linkėjimų vienas kitam, su-sirinkimas likosi uždarytas.

Visi moksleiviai grudžio 22 d. išvažinėja namo ant Kalėdų. Ke-li lietuvių, neturinti kur važiuoti, buvo aplinkybių priversti pasilikti po mokyklos stogu. Sausio 5 d. mokslas vėl prasidės.

Vargdienis.

IŠ KENOSHA, WIS.

Prakalbos. Čia per Kalėdų šventes TMD. 110-ta kuopa dik-čiai pasidarbavo.

Ji per kučias turėjo parėngusi mažiems vaikams eglaitę. Susirinkę nemažam skaičiumi vaikų, buvo gražiai praleistas laikas. Vaikams buvo dalinamos Kalėdų dovanos per tam tyčią parėngtą taip vadinamą "Kalėdų Dievutką" (Santa Claus).

Antrą-gi Kalėdų dieną, grudžio 26 d., ta pati TMD. kuopa turėjo surengusi prakalbas. Į šias prakal-bas buvo užkviestas TMD. Centra-linis prezidentas, Dr. Zimontas iš Chicago. Jis atvažiavo ir jam gra-žiai pakalbėjus, prisirašė prie TMD. kuopos apie, kiek buvo ga-lima patirti, 25 nauji nariai. D-ro Zimonto kalba kenoschiečiams labai patiko ir todėl velytina, kad jam sektųsi ir toliaus darbuotis TMD. labui, o mes visi jam padėsimė. Čia ne pro šalį bus patėmyti, kad finitų vakarų surengimui daug pasidarbavo p. Brazevičius, už ką jam, žinoma, priklauso nuopelnas tų vakarų pasisekime. Bursys.

IŠ MARION, ILL.

Tris broliai žuvo. Anglų laik-rasčiai praneša apie sekantį at-sitikimą, kuriame tris broliai—lietuvių krito, gali sakyti Kaic-čių auka:

Freelanspur du policiantu, John McDougal ir John Kimbro, šiadien (grudžio 26 d.) anksti ryte ant vietos nužudė tris bro-lius, kuomet tie, budami girti, ne-sidavė areštuoti. Policiantai re-volverius panaudojo, kuomet vie-nas brolių policiantą Kimbro užgavo pečiaus pagaikščiu.

Nužudyta:
Jonas Vilkas, 26 metų amžiaus.
William Vilkas, 20 metų am-žiaus.

Frank Vilkas, 28 metų am-žiaus.

Freelanspur yra mažas kasyk-lų miesčiukas, gulintis už penkių mylių į šiaurvakarius nuo šio miesto.

Grudžio 25 d. visi trys Vilk i pasigėrė ir savo dainomis nak-čia nedavė ramybės. Kaimynai apie tai pranešė policijai. Į na-us tuomet iš policijos stoties pasiūsta augščiau minėtu du po-liciantu. Jie visą kaktį ties na-mais išstovėjo, laukdami prašvi-tant, kad Vilkas areštuoti.

Kuomet ėmė žvisti, policiantai inėjo į Vilkų namus. Tuomet vienas brolių puolėsi ant poli-ciarto Kimbro su pagaikščiu ir jį užgavo. Kitu du broliu puc-lėsi prie durų pabėgti.

Tuomet policiantai ėmė šaudyti iš revolverių. Visi trys broliai ant vietos nušauti.

IŠ WAUKEGAN, ILL.

Naujos SLA. kuopos sutvėri-mas. Pastangomis p. Pr. Kibar-to, 2-ojo SLA. Apskričio preziden-to,

Visi laikraščiai stundėdami rankraščiai turi būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsiųstus laiškus ir rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autorui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Senus metus baigiant. Dar keletas dienų, ir stumsime šalin senus metus, sveikindami jaunus, naujus, mums dar nežinamus metus.

Nesigailėsimės mūsų šitų metų 1915 metų, nes visais beveik atžvilgiais jie nebuvo mums, lietuviams, laimingi.

Anapus jūrų mūsų tėvynei jie užkrovė didžiausią nelaimę, ko kada nors Lietuva turėjo.

Cionai, Amerikoj, jie užėjo ant amerikiečių lietuvių žymę, kurią sunku bus nusiplauti. Šitie metai parodė pilną suriną, politiską lietuvių amerikiečių nepribendimą, išsireikšusį begalinioose ginčuose ir barnuose.

Tiesybė, padaryta ir šis tas gero: surinkta aukų nukentėjusiems dėl karės šelpai, rupinasi Lietuvos politiską likimu, rupinasi šiek tiek ir vietini amerikiečių gyvenimu. Vienok visi šitie šviesiniai prajavai skęsta jūrose nesutikimų ir partijinės neapykantos, kurios užliejo visą mūsų išeiviją.

Kad jų daugiau tarp lietuvių nebūtų, kad jie amžinatėn nugarmentų sykiu su senais metais, ir daugiau jau negrįžtų!

Nesigailim mūsų ir su džiaugsmu lydim juos į kapus, pasitikėdami, kad nauji metai bus geresni ir laimingesni ir mums amerikiečiams, ir Lietuvai, ir visai žmonijai.

Lietuviai krutamose paveikluose. „Dilgėlės“ pranešama, kad Wilmerdingo, Pa., lietuvių telpaprastu būdu pasizymėjo milnėto miesto 25-metinių sukaktuvių apvaikšiojime.

Sulgy B. Kondratavičius sumanymo ir prigibštint profesoriui Stevenson, jie pastatė „Kova ties Žalgiriu.“ Sykiu su visu apvaikšiojimu tapo ir ši scena nuimta krutamose paveikluose.

Šitie paveikslai, antgalvri „Lietuvos kunigaikščio Vytauto kova su Kryžiais“, dabar, sakoma, rodoma Pittsburgo apie linkėse.

SLA. stovis. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centralis sekretorius, p. A. B. Strimaitis, prirenę atskaitą tos organizacijos stovio už pirmus 11 mėnesių šių metų. Pati organizacija, jos centras, kuopos ir nariai turi gerą priežastį pasidžiaugti, nes SLA. stovis yra visai užganėdintis.

Visas SLA. turtas jau perskėsimtas tukstančių doliarų ir šių laikų siekia \$107,305.34. Per vienuolika mėnesių šis pasididino beveik ant 27 tukstančių doliarų, nes sausio 1 d. 1915 m. jis išnešė tik \$80,370.14.

Toks organizacijos turto padidėjimas paeina, žinoma, ne iš kito, kaip tik iš organizacijos augimo. Šiais metais tas augimas buvo nemenkas: susitvėrė 43 naujos kuopos ir prisirašė 2,658 nauji nariai.

Pažvelgus į SLA. atliktus šiais metais naudingus darbus, randame įspūdingas skaitlines: paeipų išmokėta \$13,914.49—pomeritinių—\$6,610.00; našlių ir našlių išmokėta—\$402.00.

Karės metu, kuomet lietuvių tauta pakliuvo nelaimėn, SLA. taip pat pasidaravo: per jo kuopas ir per centrą suplaukė Lietuvos šelpimui iš viso \$12,274.65.

Sitos kelios skaitlinės, paimitos iš sekretoriaus raporto, yra geriausiu tai organizacijai paliečiamu ir nereikalauja jokių pridėtinų pagirimų.

Reik tik velti, kad ateinančiais metais šita viena iš rimčiausių lietuvių organizacijų dar labiau išplėstų savo naudingą darbą.

Nauji prasimanymai. Kitą sykiu jau net nusibosta atitaisinti tuos tyčiai, ar netyčiai daroms visuomenės klaidinimus, kurių ypačiai daug randasi „Keleivėje.“ Dažnai juos praleidome, o ne-

atkreipdami į tai jokios atydos. Tik retkarčiais, kuomet jau per toli nuleidome, priversti buvome žodį-kita apie tai tarti: Dabar ir vėl toks reikalas pasitaiko.

Štai „Keleivis“, aiškindamas, kodėl jam vienam dabar nepatinka Tėvynės Mylėtojų Draugija, nori savo skaitytojams įkaloti, kad pirmąs šita draugija buvo žmonių valdoma, o dabar ji esanti „murzinų politikierių“—Balučio ir Gabrio—rankose. Jeigu patikrinsim, ka p. Balutis jau nuo Kudirkos raštų išleidimo nėra Centro Valdyboj, bet vien paprastu Literatiskojo komiteto nariu, o p. Gabrys visiškai nei prie Centro Valdybos, nei prie jokių TMD. komitetų nepriklaus, tai jau to turės užtekti, kad parodžius, ko panašūs „Keleivio“ įtarimai yra verti.

Toliaus jis paduoda ir kitą netiesybę, kuomet jis rašo:

Pakol žmonės turėjo balsą, TMD. išleidavo labai naudingų knygelių. „Žemės istorija“, „Geologija“, „Chemija“, Socializmas ir darbininkų klausimas—vis tai pirminiai (?) TMD. leidiniai, kada jos nariai patį dar pasirinkdavo leidimui rastus.

„Keleivis“, berods, turėtų žinoti, kad TMD. nariai niekuomet sau „nepasirinkdavo“ raštų. Tą visuomet, kaip ir dabar, atlieka tos draugijos Literatiskos Komitetas, renkamas draugijos seimuose per narių atstovus. Ir pastaraisiais laikais TMD. leidžia nemažiau net ir tokių raštų, kuriuos ir „Keleivis“ pripažįsta „gerais“.

Suteikta nariams „Aritmetika“, „Paskaitos iš Biologijos ir Bakteriologijos“, jau pabaigta spausdinti „Morina“, atiduodama spaudon „Dvasios Gyvenimo Mechanika“, ruošama spaudon „Mechanikos Stebuklai“, „Kultūros Istorija“ ir „Bezdzionės“, pradėta rūpintis amatų vadovėliais.

Berods, tas aiškiai parodo, kad TMD. veikia dabar daug daugiau, negu pirma ji veikdavo. Tačiau šis „Keleivius“ nepatinka ir gana dėlei vienos aiškos priežasties, kurią jis išdėsto taip: „Leidžiama ne tokias knygas, kokios patiktų pažangiai mūsų visuomenėi.“

Iš to galima suprasti tik tai, kad TMD. nenori leisti grynai partyskių agitacinių socialistų knygų. Tame ir bėda. „Keleivis“ norėtų, kad TMD. leistų socialistų „literatūrą“ o TMD. užsiganėdina leidimu lietuvių literatūros veikalų ir naudingais bėpartysiais leidiniais—tokiais, kokie tinka kiekvienai apšviętos draugijai.

Bet maža to. Savo neapykantoj „Keleivis“ priliau jau prie liepto galo ir apskundžia, būk šitoj draugijoj nuo to laiko, kaip ji, anot jo, pakliuvo į Balučio ir Gabrio rankas, kaip girdėt—sako „Keleivis“—eina didelis grafted („suktybės“).

Ir todėl jis šaukia TMD. narius padaryti „housecleaning“ ir prašalinti iš draugijos „apsireikšusią korupciją“.

Mums išrodo, kad „Keleivis“ jau pertoli nužengė ir kad bene bus laikas priversti jį, idant jis imtų atsakomybę už tą, ką jis sako ir plėšia garbę ne tik asmenų, bet ir visos draugijos.

Mes manome, kad „Keleivius“ vertėjo duoti tam tikrus, pamatuotus priodymus, kuomet jis apkaltina ką nors graftuose ir konepcijoj. Kitaip tas yra kriminalis šmeiztas, kurio ir labiausiai kantrūs žmonės ilgiaus pakeisti negalės. „Keleivis“ privalo viešai paaiškinti, kur jis atardo graitus ir korupciją. Tas bus naudinga žinoti ne tik „Keleivio“ skaitytojams, bet ir TMD. ir visuomenėi abelnai.

SKAITYTOJŲ DOMAI!

Ateinančiame „Lietuvos“ numeryje įdėsime keletą žingeidžių laišku nuo Europos lietuvių.

Bus taipgi paveikslas barakų, kokuose gyvena lietuvių, išgabenti iš Lietuvos Vokietijon.

Netrukus duosime skaitytojams pusėtinai smulkų žemėlį viso rusų kariško fronto sykiu su Lietuva.

Iš Atsiminimų.

Parašė Pabėgėlis.
(Tąsa)

Tarp Vilniaus ir Maskvos.

Iš Vilniaus į Maskvą prisiejo važiuoti beveik dvi pari. Vaziavome per Riežią. Nors kelionė buvo gana ilgoka, už tai nei kiek ne nuobodi—priešingai, buvo labai įdomi, ačiū draugiskumui Rusijos keleivių, su kuriais be jokių ceremonijų galima susipažinti ir linksmai kelionėje laiką praleisti. Abelnai, Europos žmonės labai yra draugiški. Kelionėje prisieina taip susidraugauti, kad gaila persikirti su savo kelionės draugu, atvažiusį į savo vietą. Kita priežastis nepavargimo keliaujant Rusijoje,—tai jos geležinkelio vagonai. Rusijos pasažieriai nevargsta taip, kaip kitų šalių keleiviai. Trečios klasos vagonuose galima gerai išsitisius išimiegoti, o užsimokėjus po rublį, gauti minkštą matrasą: taigi ir pigu ir gerai. Antroji ir pirmoji klasoj, žinoma, viskas puikiai įtaisyta ir labai svaru. Visos sėdynės minkštos ir baltu audimu apvilktos; galėtum patėmyti ir mažiausią dukelę ant jų. Gaila tik, kad sulyginamai su Rusijos teritorija, jų geležinkelių per mažai yra. Bet kur yra—ta atsakanciai pastatyti.

Geležinkelių stotis taipgi labai puikios. Mažos stotys—ir tos labai malonę išvaizdą turi savo stiliumi. Kiekvienoje stotyje randasi bufetas,—pirmiaus buvo su gėrimais ir užkandžiais, dabar tik su valgymais,—labai estetiškai užlaikomas. Didesnės stotyse visada ant stalo buketai gėlių pastatyti. Sienos išpuostos paveikslais ir dekoracijomis išrodo kaip tikras salonas. Nenoroms keleivių masina žingeidumas užteiti į stotį ir stiklą arbatos išgerti. Trečios klasos keleiviams tie bufetai mažai reikalingi, nes brangumo dėlei kiekvienas Rusijos „muzikas“ su savim vežasi ir bufetą, ypač jo arbatinis puodelis visados su juom. Karšto vandens gauna stotyse: arbatos ir cukraus su savim turi, tai ir šutina burliukai arbatėlę, geltonas bei raudenas savo barzdas beglostydami. Tokiu būdu žmogus gali ir už „Cibiro“ nuvažiuoti,—nenušibos kelionė.

Taip ir mudu su draugu, besivaizdami stotis nuo stoties, nei nepasijutome, kaip atbirzgijome „v bielokamenuj“ (taip rusai vadiną Maskvos miestą, kas reiškia „baltaakmeninė“). Iš tolo jau pamatėme jos cerkvių aukštinus bokštus, blizgančius saulės spinduliuose.

Beje, kelionėje susipažinome su viena ponute. Sakėsi esanti aficiero žmona. Ji senai jau įjėskanti savo sužeisto vyro ir riekaip negalėjo surasti. Gavusi žinią, kad gulys Petrograde ligonbutyje. Nuvažiavus į Petrogradą, ten jau pasakė, kad Varšavoj gulį. „Nuvažiavau—sako—į Varšavą, čia pasakė, kad Rygoj esąs; nuvažiavau į Rygą—čia vėl liepė į Kauną važiuoti, nes turis ten buti. Dabar tik ką buvau vėl Kaune, tai pasakė, kad tikrai esąs Petrograde, tai dabar vėl važiuoju į Petrogradą, o jeigu nerasiu jo Piteryje (Petrograde rusai vadiną Piter), tai jau važiuosiu į Maskvą, gal Maskvoje surasiu.“

Maskvoje.

Pirmu syk buvau Maskvoje. Niekur taip greit neapsipratau, kaip Maskvoje. Maskva išties yra šilta Rusijos širdis, charakteringai išreiškianti kiekvieno rusos dvasią. Laimė, kad draugu ten turėjau. Ypač Maskvoje lengva draugus įgyti, jų neturint, ir draugai bus tikroje to žodžio prasmėje.

Nerakšysiu aš apie Maskvos grožę, nes abelnai savo atsiminimuose tą dalį apleidžiu mano rašto trumpumo dėlei. Kad aprašyti visus reginius, matytus mano kelionėje, reikėtų daug laiko. O kad ir rašytina, tai negalėčiau teisingai atvaizdinti jos linksomos išvaizdos, nes laikas, kada aš buvau, taip kaip ir dabar, yra laikas liudėsio, ne linksmono.

Maskvos Lietuviai.

Verčiau dirstelkim į Maskvos lietuvių gyvenimą.

Nežinūrinėi nei karės laiką, nei liudėsį, karts nuo karto Mask-

vos studentai rusai parengdavo savo šeimyniskų vakarėlių su šokiais ir šėkdavo, kad net vėjas darydavosi, nors šiaip Rusijoje dabartinė laike ne tik degtinės ir alaus niekur negeria, bet ir nešoka. Lietuviai studentai taipgi neatsilikdavo nuo anų savo draugų: irgi parengdavo šeimyniskų vakarėlių, tik tai vietoje šokių, duodavo programą, susidedantį iš turinio, tinkamo aplinkybėms.

Maskvos lietuviai studentai—tai tos nenulstančios bitelės. Begalo puikus ir darbštus jaunimas. Stebėtis reikia, kiek tas jaunimas atlieka kultūrinio darbo. Kas dvi savaiti pagamina programą šeimyniskiams savo vakarėliams. Medikų sekcija paršė knygėlę apie epidemiją ir jau pereitą pavasarį išleido. Nuolat informuoja vietinius laikraščius tam tikrais straipsniais apie Lietuvą. Kada pabėgėliai pradėjo iš Lietuvos plaukti, ne kurie studentai ir jiems ištiesė savo rankas, padėdami sujieškoti per savo darbo kontorą užsimeimą.

Negana to. Studentai nutarė lankyti paeilui sužeistuosius lietuvių kareivius, išmėtytus po visus Maskvos ir Užmaskvio ligonbučius, kad suteikus nelaimingiesiems laikraščius, knygas ir suraminimo žodį. Atrado tokių kareivių, kurie nemokėjo, arba mažai temokėjo rusiskai; daktarai ir sesers negalėjo kaip reikia susikalbėti su jais, ir čia studentai patarnaudavo; nemokantiems rašyti prisieidavo laiškus ir tėvisek parašyti.

Suprantama, kad sunku yra darbuotis Rusijoje po geležinę valdžios letėną. Ne vienas iš tu pačių studentų vos pats išsimaitindavo, arba ir stačiai nedavogydavo, o visgi nepavargdavo, padėdamas nelaimingiesiems už save. Čia tai ir apsiereiškia tikras jų žmogiskumas. Sunku tenyškiose aplinkybėse darbuotis jaunimui, bet dar būtų sunkiau, jeigu maskviečiai studentai neturėtų užtarytojų, šulų, kurie visus jų sumanymus remia ir padeda įvykdyti.

Tais šulais yra keletas Maskvos garbingų vyrų ir moterių, kurie dėlei niekų nesipeša, bet sujungtomis spēkomis kiekvieną gerą sumanymą stengiasi įkūnyti.

Vienas iš didžiausių sumanymų buvo įsteigas ligonbučio sužeisties lietuviams kareiviams. Kiekviena tauta, gyvenanti Maskvoje, turėjo savo ligonbučius, tai ar galėjo lietuviai atsisilkti nuo kitų tautų, nors tai baisiai daug pinigų lėšavo? Ir įkūrė tokį ligonbutį, neatsižurdami nei į lėšas, nei į kitas sunkenybes.

Kitas didelis dalykas,—tai įtaisyimas lietuviško kiosko (parodos skyriaus, buidelės) pereitą žiemą nukentėjusių nuo karės nandai. Paroda buvo rengiama įvairių tautų, k. t. francuzų, anglų, belgų, japonų ir kitų—visi bendrame bute. Tas viskas ne tik lėšavo, bet ir energijos daug reikėjo suteikvoti. Vienas to kiosko rengėjų, berinkdamas po Lietuvą eksponatus (dailtus, renkamus parodai), persalo ir be maž-ko nepasimirė. Ačiū jo ir kitų energijai ir pasisventimui, lietuvių kioskas buvo įvykdytas. Lietuvius ne tik vieni rusai, bet ir kitos Maskvoje gyvenančios tautos pažino, o aparat to kioskas davė dar apie tukstantį rublių nuo karės nukentėjusiems. Net lenkai, kurie turėjo savo kioską priešais mūsų, mažiau už mus pelnė ir nemažai, žinoma, mums pavydėjo, matydami mus pardavinėjant gintarus, cilutę po penkio rublį ir daugiau rublių.

Pavasari Maskvos lietuviai dar stengėsi surengti paskaitas su koncertu ir per dides pastangas vos išgavo leidimą, bet, ant nelaimės, laikė paskaitų išsitarus prelegentui. Yčią keletą žodžių ne sulyg žemato, policijos atstovas pertraukė prelekcijas, palikdamas tik koncertinę programą dalį.

Užstojus vasarai, dauguma Maskvos gyventojų išvažinėjo ant vakacijų, net ir nekuriuos ligonbučius su sužeistais kareiviais iškėlė į kaimus. Tada ir aš pradėjau mąstyti apie „vakaciją“. Pasirinkau sau Dėdės Samo šalį ir išvažiavau. Po keleivių savaičių buvau jau Amerikoje.

—Thomas in Detroit News.

Laimingų Naujų Metų!

Ar nenusibodo Jums ir visam pasauliui šiai paprastas,—akytum, jau nudėvėtas pasveikinimas? Juk milijonų milijonai žmonių jį jau atkar-tojo, kas metai, velydami geresnės ateities vieni kitiems. Milijonams žmonių nauji metai nei kiek nebuvo laimingesni už senuosius, o vienok šitas senobinis paprotys nedingo ir nedings. Kas metai jis skamba iš milijonų lūpų įvairiose kalbose ir kas metai jis dar skambės:

„Laimingų Naujų Metų!“

Kodėl? Nes jis nėra vien tik beprasnis velyjimas, tuščias paprotys. Jis turi gilią reikšmę. Jame, kaip veidrodyje, atsimuša visos žmonijos ypatybės, jos charakteris.

Jeigu tikėti bibliškam būdui apskaitlivimo, tai žemė nuo šių naujų metų jau 7424-tą kartą pradeda savo kelionę aplink saulę. Iki šiam laikui jį jau 7423 sykius apie ją apibėgo. Tai bus arti pus-astunto tukstančio.

Mokslinčiai su tuom nesutinka ir sako, kad žemė yra daug senesnė, kad žmonės ant jos gyvena nuo daug ilgesnio laiko negu Biblija paduoda. Bet mums šiūom sykiu tas nesvarbu. Mes kalbame apie Naujus Metus ir naujameinio linkėjimo prasmę.

Taigi, pus-astunto tukstančio metų žmonės jau vargsta ant šio žemės skritulio, pus-astunto tukstančio metų kovoja su gyvenimo sunkenybėmis ir svajoja apie geresnę, laimingesnę ateitį. Pus-astunto tukstančio sykių jie apsisvylė, nepasiekė to, ko tikėjosi, neaplaikė to, ko vieni kitiems velijo: laimės, pilnos laimės kaip nebuvo, taip nėra.

O visgi, nežiurint to, kiekvieną sykį, pradant žemė savo naują kelionę aplink saulę, žmonės drąsiai, su nauja viltimi širdyse, su nauju užsitikėjimu, su nauju, sakyktum, užsispyrimu šaukia:

— Laimingų Naujų Metų!

Septynis tukstančius keturis šimtus ir dvidešimt tris sykius šitas linkėjimas, gali sakyti, žmoniją užvylė: neišsipildė šie laimės linkėjimai, žmonija nepasiekė tos pilnos laimės, kurios ji laukia, kurios mes visi kitiems velijame. O vienok ir štai 7424-tą sykį mes, žmonės, drąsiai, širdingai, su pilnu užsitikėjimu vieni kitiems tariame:

„Atėjo Nauji Metai, reiškia atėjo ir nauja laimė! Laimingų Naujų Metų Jums velijame!“

Per tukstančius metų žmonija kentėjo, per tukstančius metų žmonija kas metai tokiu būdu užsisvylė, apsigavo, nes nauji metai nebuvo laimingesni už senuosius. Tačiau šie visi užvylimai, šitie visi nepasiekimai negalėjo sulaužyti mūsų energijos, negalėjo sunaikinti mūsų vilties į geresnę ateitį. Nors 7423 sykius toji laimė apvylė žmoniją, bet visgi žmonija tiki, kad geresnė ateitis gali būti, kad laimė yra ateityje ir kad ji yra pasiekiamą. Žmonija tiki, kad galų gale ta laimė ji gali pasiekti, jeigu tik nuolatai prie jo eis; kad galį ji užkariauti, jeigu tik drąsiai, nenulstančiai, be paliovos, su visomis spēkomis už jį kariaus.

Ir ne pačioj laimėj, bet šioje drąsoje, šiame pasiryžime, šiame užsispyrime gal yra žmonijos tikroji laimė.

Jeigu žmonija neturėtų tokio persitikrinimo; jeigu ji neturėtų to optimizmo, t. y. įsitikinimo, kad viskas ateityje bus geriaus, negu buvo iki šiolei,—tai nebūtų nei mažiausia progreso, nebūtų to didelių vasių, kuriuos mums suteikė jau pralinkusios žmonijos gentkartės ir kuriais mes šiandien naudojames; nebūtų to laipsniško užkariavimo gamtos pajėgų, nebūtų to didžiųjų išradimų, nebūtų nieko, ką mes šiandien vadiname kultūra.

Ir labai aišku kodėl to nebūtų. Žmonijos gyvenimas—tai toks pats gyvenimas, kaip kad ir atskiro žmogaus gyvenimas. Tik atskiro žmogaus gyvenimas, sulgyinus su visos žmonijos gyvenimu, yra begaliai mažas. Atskiro žmogaus gyvenimas yra, sakyktum, vandens lašas, kuomet žmonijos gyvenimas yra milžiniškas didžiuris-vandenynas. Vienas yra labai mažas, nedidelis, kitas—begalo didelis, berybis, bet abudu yra viena ir ta pati medžiaga, abudu susideda iš to paties—iš vandens.

Taigi grįžkime prie to, apie ką augščiau kalbėjome. Jeigu atskiram žmogui atitum viltį

į geresnę ateitį, jeigu jį pertikrintum, kad ateityje, jo gyvenime nieko geresnio nelaukia, tik vieni blogumai, vienos bėdos ir nepasiekimai, ką jis padarytų ir kas iš to išeitų? Jis nuleistų rankas, gyvenimas jam pasirodytų nevertu gyventi, jis, rasite, pats sau net galį pasidaryti. Nes desperacija jį apimtų. Ką gi gyventi, kam rūpintis, kam kovoti, jeigu nėra vilties išlaimėti?

Bet žmogus turi savyje įgimtą jausmą,—viltį, kad ateityje bus gerias, negu buvo iki šiol. Šis jausmas yra, rasite, jo brangiausias turtas, brangiausia laime.

Ir žmonija turi tą patį. Kitaip ir negali būti, nes žmonija, kaip sakėme, yra milžiniškas atskirų žmogysčių rinkinys.

Jeigu žmonija kuomet nors prieitų prie nuomone, kad ji jau peržengė augščiausią laimės viršūnę ir, vieton žengti augstyn, žengs žemyn; jeigu ji būtų persitikrinusi, jog žy dėjim o laikas jau praėjo, o užėjo laikas vytimo, džiuvimo ir nykimo; jeigu žmonija įgytų nuomonę, kad jau pasibaigė laikas jos buvimui, o būtinomis ir užėjo dabar laikas jos išsigimimo,—tai ji nustotų energijos, nuleistų galvą ir pasiliautų kovojusi už savo geresnę ateitį. Nes ko v o t i galima tik tuomet, kuomet yra viltis laimėti; darbuotis galima tik tuomet, kuomet tikime, kad iš mūsų darbo bus vaisius, kad juomi mes pasieksime busiamosios laimės.

Ir kol mes matome, kad mūsų darbai atneša vaisių, tol mes žengiamo pirmyn. Gal tie vaisiai yra visai nedideli, gal daromi pirmyn žingsniai yra trumpi, bet tas nesvarbu. Svarbu turėti persitikrinimą, kad mes vis žengiamo pirmyn ir artinamės prie pageidaujamos laimės.

Kas metai, besibaigiant seniems metams ir prasidedant naujiems metams, mes darome balansą: apskaituojame, kiek mes jau padarėme ir kiek mums dar lieka padaryti. Ir todėl mes sakome:

— Laimingų Naujų Metų!

Ir nors, kaip sakytą augščiau, žmonija 7423 sykius jau lyg ir apsisvylė, nesulaukdama iki šiolei tos pageidaujamos laimės, tačiau, atkartodami kas metai tą linkėjimą, mes ištikrųjų neapgauname savęs. Juk kiekvienai nauji metai, ačiū nenulstančiai žmonijos kovai ir darbiui, įneša žmonijos gyvenimui naujus pagerinimus, padaro geresnes, lengvesnes gyvenimo sąlygas, pakelia vienu laipsniu augščiau prie siekiamos laimės.

Ir todėl nenuostabu, kad užsibaigus seniems metams, kuomet žemė užbaigia savo ratą aplink saulę ir pradeda savo naują kelionę, žmonija lyg sustoja anot to naujo slenkščio ir, apsidarius atgal ant pereito jau kelio, tarsi klausia savęs:

— Na, o ką? Ar dar nepailsome? Ar dar yra jėgų tolimesnei kovai, ar nenustojome dar vilkes laimėjimo?

Ir patį sau žmonija atsako:

— Taip! Dar nepailsome, dar yra jėgų tolimesnei kovai, dar nenustojome vilties užkariauti laimę!

— Jeigu taip, tai...

— Laimingų Naujų Metų!

Per tukstančius metų žmonija tokiu būdu ragino save prie naujo darbo, prie naujos nenulstančios kovos, prie darbo. Tad ir šiandien, Naujų Metų dienoje, mes su nenulstančia energija, su ta pačia ištverme ir su ta pačia viltimi į geresnę ateitį velijame vieni kitiems:

— Laimingų Naujų Metų!

Ir ypač šiūosmet, kuomet didesnę pusę civilizuoto pasaulio yra pasinėrusi broliūdiškoj kovoj-karėj!

Pereiti metai buvo metai ašarų ir raudojimo, metai griovimo ir naikinimo. Žmonija pereitais metais, vieton žengti pirmyn, atsko atgal. O vienok, ar mes nustojom vilties? Ar visa žmonija nustojo vilties į geresnę ateitį? Ne! Vargai ir nelaimės tik sustiprino pasiryžimą ir tos laimės troškimą. Ir todėl šiandien mes dar stipriau negu pirmąs tikime, jog nauji metai ir mums, ir visai žmonijai bus geresni, laimingesni. Ir todėl šiūosmet garsiau negu kitados mes šaukiame:

— LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

VELIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbą vertė A. Jakūnas.
(Tąsa.)

— Gerbiama! — atsakau, — negalima, kad šis klimatas patiktų Tamistai, kad jis branginą gyvenimą šiame urve...

As ką tik neįstariau Apverstos Taurės vard. Ant laimės, as susilaikiau laiku. Kas atsitiktų, jeigu jie suprastų, kad as žinau salos vardą ir, reiki, jos vietą pačiame Bermudos salų krašte?

— Tačiau, — as tęsiu toliaus, — jeigu šis klimatas man nepatinka, tai as turiu teisę, as manau, padaryti permaining.

— Žinoma, teise.

— Iš Tamistos išsireikimo as suprantu, kad man bus suteiktos priemonės sugrįžti Amerikon, kuomet as norėsiu važiuoti?

— As neturiu jokio pamato priešui iš jūsų norams, ponas Gaydone, — inžinierius Serko atsako, — ir as pripažįstu, kad jūsų protavimo būdas yra labai natūrališkas. Vienok pastebėkite, kad mes čia gyvename puikioje ir prakilnioje neprigulmbybėje, kad mes nepripažįstame jokios svetimos valstybės valdžios, kad mes nesame niekieno pavaldiniai, — nei Europos, nei Amerikos. Tai verta apsvaistyti kiekvienam, kuris turi garbės ir nepriigulmbybės supratimą. Šale to visko, kokias mintis sukelia šio urvo išvaizda, kurią ne žmogaus, bet dievų ranka pagaminio?

— Valandėl atgal, — as trumpai sakau, — as norėjau ineiti į anąjį butą, kurisai, jeigu neklystu, yra grafo d'Artigas'o apgyventas, vienok manęs neprileido.

— Kas neprileido, pone Gaydone?

— Vyras, kuris tarnauja grafiui.

— Jisai gal turi griežtus įsakymus kaslink to.

— Gali būti, tačiau ar jisai nori ar nenori, grafas d'Artigas turės pamatyti mane ir išklausti manęs.

— Rasi, būtų sunku ir net negalima priversti jįjį tai padaryti, — sako inžinierius Serko, šypsodamasis.

— Kodėl?

— Nes visai nėra tokios ypotos, kaip grafas d'Artigas.

— Tamista juokauja, as manau; as ką tik jįjį mačiau.

— Tai nebuvo grafas d'Artigas, ką Tamista maiti.

— Jei taip, tai leiskite man pasiklausti, kas tai buvo?

Piratas Ker Karraje!...

Šisai vardas buvo mestas man aštriū balsu, ir inžinierius Serko nuėjo sau pirm negu as užtektinai atsipeikėjau, kad sulaukiss jįjį.

Piratas Ker Karraje.

Taip, šisai vardas yra apreiškimo man. As jįjį gerai pažįstu, ir kokius atsiminimus jisai išsiskia! Jisai pats savim išaiškina visa, kas iki šiolei buvo neįsiskaidoma. Dabar as žinau, į keno rankas as patekau.

— Drange su tuom, ką as jau žinoju, su tuom ką as patyriau iš inžinieriaus Serko nuo to laiko, kai atvykau į Apverstą Taurę, štai ką as galiu pasakyti apie Ker Karrają prieitį ir dabartį.

Aštuoni ar devyni metai atgal, vakariniam Pacificke priviso piratų, kurie veikė su didžiausiu draugumu. Gauja įvairios rūšies kriminalistų, susidedančių iš pabėgusių kalinių, pabėgėlių iš karūmenės ir laivyno ir t.t., nuožniams vadovui vedant, veikė su neįtikėtina drąsa. Pradžiai šiai gaujai davė vyrai iš Europos, kurie buvo privilioti Naujaj Pietų Valijon, Australijoje, atkuso atradimu tenai. Tarp šių aukso kasėjų buvo kapitonas Spade ir inžinierius Serko, pora visuomenės išmatų, kuriuodu tulas minčių ir budo bendrumas greitai surišo artimon draugystę.

Šiuodu inteligentiškų, gerai mokytų, tvirtu budo vyrų būty radę pasisekimą by kokioje veikimo sakoje. Vienok, neturėdami sanžinės ir pasiryžę praturtėti, nežiurint kokia kaina, iš lošimo ir spekuliacijos pelnydami tai, ką jie būtų galėję įgyti kantrių ir pastoviu darbu, jie užsiėmė begalėmis visokios rūšies avantūromis. Vieną dieną jiedu buvo turtingi, sekantį dieną skurdžiai, kaip ir dauguma abejotinių ypatų, kurios sulėkė į aukso laukus, įsėkdomos turto.

Tarp kasėjų Naujoje Pietų Valijoje buvo vienas nepaprasto atkaklumo vyras, vienas tų, kurie nestoja prieš nieką — net prieš pasikaltimą — ir kurių įtaka į blogus žmones yra nesulaikoma.

Šio vyro vardas buvo Ker Karraje.

Tyrinėjamai, kurie buvo pradėti kaslink jojo, niekuomet nenušvietė šio pirato kilmės ar tautybės, nei pradžią. Jisai išvengė visų persekiojimų, ir jojo vardas — bent tasai vardas, kuriuom jisai save vadino — buvo žinomas visam pasauliui, žmonėse kėlė baimę ir pasibaisėjimą, kaipio vardas pasakiškų plėšikų, kurių negalima pagauti nei matyti.

Dabar as turiu pamatą manyti, kad Ker Karraje yra malajiečių. Tačiau galų gale tai nesvarbu. Tikrai buvo žinoma, kad šisai bails ir pavojingas plėšikas tolimose jūrose yra pridribs daugybę prasikaltimų, už kuriuos jam reikalinga buvo atsakyti.

Pralaidus keletą metų Australijos aukso kasyklėse, kame jisai susipažino su inžinierium Serko ir kapitonu Spade, Ker Karraje pasisekė užgriebti laivą Melbourne prieplaukoje Viktorijos provincijoje. Prie jojo prisidėjo apie trisdešimt niekšų, kurių skaitlius greitai pasitrigubino. Toje Pacificko jūroje dalyje, kame piratai iki šiolei dar gali veikti su dideliu lengvumu ir, galui pasakyti, pelnu, skaitlius apipilę laivų, nužudytų įguly ir užpuolimų ant tų vakarinių salų, kurių ramieji gyventojai negalėjo apginti, negali būti nustatytas.

Nors valdžiai keletą kartų buvo pranešta apie vietą, kurioje pasirodė Ker Karraje's laivas, kapitono Spade vedamas, tačiau visos pastangos sugauti jįjį ejo pernėk. Plėšikas dingdavo tarp nesuskaitomų salų, kuriose jisai žinojo kiekvieną plyšėlį ir upelį, ir nebuvo galima jojo sugauti.

Piratas įvarė visus tikran pasibaisėjiman. Veltija, Francūzija, Vokietija, Rusija ir Amerika velti siuntinėjo karės laivus, kad pagauti nesusekamąjį laivą, kurisai uingdavo nežinia kur, jojo įgulai atlikus

apiplėšimus ir žmogžudystes, kurių negalima buvo sulaukyti ir už kurias negalima buvo nubauti.

Vieną dieną ši eilė prasizgimų priejo prie galo, ir daugiau niekas negirdėjo apie Ker Karrają. Ar jisai išsikraustė iš Pacificko į kitas jūras? Ar šisai piratas pradės veikti naujoje vietoje? — Buvo kalbama, kad, nežiurint praleistųjų pinigų, piratas ir jojo sėrai dar turi neapsakomą turto daugybę, paslėptą kokioje nors vietoje, žinomoje tik tai jiems patiems, ir kad jie naudojasi savo nedoru darbu uždirbtais vaisiais.

Kur šioji gauja pasislėpė nuo to laiko, kai jinai paliovė plėšus? Tai buvo klausimas, kurį kiekvienas statė ir į kurį nei vienas negalėjo atsakyti. Visos pastangos sugauti plėšikus ejo pernėk. Ramei ir pavojui pranykus, žmonės pradėjo užmiršti Ker Karraje's žygius net vakariniam Pacificke.

Štai kas atsitiko — ir kas niekuomet nebus žinomės žinoma, jeigu man nepasiseks pabėgti iš Apverstos Taurės:

Teisėbe sakant, šie nedorėliai turėjo milžiniškai daug turto, kuomet apledo Pietų jūras. Sunaikinę savo laivą, jie išsiklaidė į visas puses, išpradžių susitarę susitikti Amerikoje.

Inžinierius Serko, kurisai gerai pažinojo savo profesiją bei buvo geru mechaniku ir kurisai specialiai tyrinėjo povandeninių laivų mokslą, pasiūlė piratui Ker Karrają padirbti vieną šių laivų, idant galima būtų toliaus varyti plėšimus su didesniu slaptumu ir pasekmingumu.

Ker Karrają išsiskyrė šio pasiūlymo praktiškumą ir kadangi jiems nebuvo stoka pinigų, tai sumanymas greitai buvo įvykintas.

Tuom tarpu, kai taip vadinamas grafas d'Artigas užsėkė Gottenburgo laivų dirbtuvėje, Svedijoje, pastatyti laivą "Ebbą", jisai įdėvė dirbtuvei Cramps Philadelphiajioje, Amerikoje, plianus povandeninio laivo, kurio dirbdinimas nesukėlė jokių įtarimų. Šale to, kaip toliaus paaiškės, šisai povandeninis laivas greitai dingio, ir apie jį niekuomet nebuvo vėl girdėt.

Laivas buvo padirbdintas pagal inžinieriaus Serko plianus ir po jo asmeniškai priežiūra ir aprūpinimas visomis jūrų mokslui žinomomis prietaisomis. Stribas buvo varomas pagalba elektriskų naujausio išradimo mašinų, kurios laivui suteikė milžinišką varomąją jėgą.

Suprantama, niekas nenumanė, jog grafo d'Artigas buvo nekas kitas, kaip tik tai Ker Karrają, buvęs Pacificko piratu ir kad inžinierius Serko buvo baisiausias ir atkakliausias jojo sėbru. Visi pažino grafo d'Artigas'ą kaipio prakilnės kilmės ir didelio turto svetintantį, kurisai per keletą mėnesių dažnai lankė Suvienytų Valstijų prieplaukas. "Ebbą" buvo padirbta tula laiką prieš tai, kaip buvo užbaigta povandeninio laivo dirbdinimas.

Pastarojo dirbdinimas užėmė pilnai aštuoniolika mėnesių, ir kada jisai buvo pabaigtas, tai, įdomiaujantieji povandeninių laivų statymo mokslu, stebėjosi juom. Savo išlaukine išvaizda, savo vidurinėmis prietaisomis, savo oro aprūpinimo sistema, greitumu, kuriuom jisai galėjo būti panardintas, lengvumu, su kuriuom jisai galėjo būti varomas ir kontroliuojamas, ir savo nepaprastu greitumu jisai buvo visų pripažintas stovinčių toli angščiaus už visus kitus panašius laivus.

Po kelių labai pasekmingų išmėginimų, buvo padarytas viešas bandymas atvirose jūrose, keturiuose myliose nuo miesto Charleston, dalyvajunt keliems Amerikos ir kitų šalių karės bei prekybos laivams, tam tyčia pakviestiems.

Žinoma, "Ebbą" buvo tarpe jųjį, grafiui d'Artigasui, inžinieriumi Serko ir kapitonu Spade esant ant jos, taigai senajai įgulai, išskiriant pustuzinį, vyrų, buvusių povandeniniame laive, kurį prižiūrėjo mechanikas inžinierius vardu Gibson, atkaklus ir labai išmintingas anglas.

Šisai bandymas išsidėjo iš įvairių sukinėjimų vandens paviršium, po tam laivas turėjo panerti kelioms valandoms ir vėl iškilti tik tai tam tikroje vietoje, esančioje už daugelio mylių jūrose.

Kirtučiųjų laikų povandeninis laivas buvo uždarytas ir pradėjo manevrus. Jojo greitumas ir lengvumas, su kuriuom jisai buvo sukinėjamas ir kraipomas, buvo žiurtojų garšiai giriamas.

Paskui sulgy signalo duoto nuo "Ebbos", povandeninis laivas palengva panėrė, ir keli laivai nuplaukė į vietą, kurioje jisai turėjo iškilti augštin.

Tris valandas praėjo, tačiau nebuvo jokių laivo ženklų.

Niekas negalėjo manyti, kad sulgy įsakymų, gautų iš grafo d'Artigas'o ir inžinieriaus Serko, šioji povandeninė mašina, kuri buvo paskirta veikti, kaipio nematomas traukėjas "Ebbai", neįsplausk augštin, kol jinai nepereis keletą mylių toliaus paskirtosios vietos. Todėl, išskiriant tuos, kurie žinojo paslaptį, nei vienas neabejojo, kad laivas ir visi buvę jame žmonės prazuvo pasekmėje nelaimingo atsitikimo, turėjusio kilti arba laivo metalo apdegime arba mašinos.

"Ebboje" nuliudimas buvo puikiai nudaotas. Kituose laivuose jisai buvo tikras. Narai buvo pasiūti ir traukimo kabliai pavaroti tame kelyje, kuriuom laivas turėjo plaukti, tačiau nieko nebuvo rasta, ir visi sutiko, kad laivą prarijo Atlantiko gėlnės.

Dviem dienom vėliaus grafas d'Artigas išplaukė į jūras ir į keturiasdešimt aštuonias valandas susitiko su povandeniniu laivu paskirtoje vietoje.

Tokuai tai budu Ker Karrają igijo puikų laivą, kurio dvigubu tikslu buvo traukti "Ebbą" ir užpildinti laivus. Su šiuom baisiu įrankiu, apie kurį niekas nei nespėjo, grafas d'Artigas galėjo išnaudo saugiai ir nesibijodamas laumės pradėti savo plėšimus.

Šias smulkmenas as sužinojau iš inžinieriaus Serko, kurisai labai didžiavosi savo rankų darbu, — ir taipogi buvo persitinkęs, kad Apverstos Taurės bailsvis niekuomet negalės kitiems pranešti paslapties.

Labai nepaprastą palyginimą yra padaręs Paryžiaus laikraštis La Libertė, kuris, kalbėdamas apie šią paskutinę paskolą, kuriai sudėta jau daugiauau 14 milijardų frankų, rašo šitaip:

"Pamykite, kad nuo Kristaus mirimo iki šiam laikui praslinko, tik tai 1,007,212,000 (vienas milijardas septyni milijonai ir 212 tūkstančių minčių). Iš to kiekvienas gali suprasti milžiniškumą skatilinės, kuri pervirsija 14,000,000,000 (14 milijardų) frankų. Ir tas parodo patriotišką francūzi-

— Pamykite, kad nuo Kristaus mirimo iki šiam laikui praslinko, tik tai 1,007,212,000 (vienas milijardas septyni milijonai ir 212 tūkstančių minčių). Iš to kiekvienas gali suprasti milžiniškumą skatilinės, kuri pervirsija 14,000,000,000 (14 milijardų) frankų. Ir tas parodo patriotišką francūzi-

— Pamykite, kad nuo Kristaus mirimo iki šiam laikui praslinko, tik tai 1,007,212,000 (vienas milijardas septyni milijonai ir 212 tūkstančių minčių). Iš to kiekvienas gali suprasti milžiniškumą skatilinės, kuri pervirsija 14,000,000,000 (14 milijardų) frankų. Ir tas parodo patriotišką francūzi-

— Pamykite, kad nuo Kristaus mirimo iki šiam laikui praslinko, tik tai 1,007,212,000 (vienas milijardas septyni milijonai ir 212 tūkstančių minčių). Iš to kiekvienas gali suprasti milžiniškumą skatilinės, kuri pervirsija 14,000,000,000 (14 milijardų) frankų. Ir tas parodo patriotišką francūzi-

— Pamykite, kad nuo Kristaus mirimo iki šiam laikui praslinko, tik tai 1,007,212,000 (vienas milijardas septyni milijonai ir 212 tūkstančių minčių). Iš to kiekvienas gali suprasti milžiniškumą skatilinės, kuri pervirsija 14,000,000,000 (14 milijardų) frankų. Ir tas parodo patriotišką francūzi-

— Pamykite, kad nuo Kristaus mirimo iki šiam laikui praslinko, tik tai 1,007,212,000 (vienas milijardas septyni milijonai ir 212 tūkstančių minčių). Iš to kiekvienas gali suprasti milžiniškumą skatilinės, kuri pervirsija 14,000,000,000 (14 milijardų) frankų. Ir tas parodo patriotišką francūzi-

— Pamykite, kad nuo Kristaus mirimo iki šiam laikui praslinko, tik tai 1,007,212,000 (vienas milijardas septyni milijonai ir 212 tūkstančių minčių). Iš to kiekvienas gali suprasti milžiniškumą skatilinės, kuri pervirsija 14,000,000,000 (14 milijardų) frankų. Ir tas parodo patriotišką francūzi-

— Pamykite, kad nuo Kristaus mirimo iki šiam laikui praslinko, tik tai 1,007,212,000 (vienas milijardas septyni milijonai ir 212 tūkstančių minčių). Iš to kiekvienas gali suprasti milžiniškumą skatilinės, kuri pervirsija 14,000,000,000 (14 milijardų) frankų. Ir tas parodo patriotišką francūzi-

Apie Prusus Lietuvius Sibyre.

Petrograde, pirmininkaujant Valstijos Tarybos nariui, senatoriui Koni, atsiųsavo posėdis komisijos, kuri rūpinasi Rusijos pabėgėlių reikalais.

Komisijos posėdį dalyvavo ir Lietuvių Draugijos atstovas, baronas Stasys Šilingas, kuris matomai įnešė sumanymą, idant palengvintus sunkų padėjiną prūsų lietuvių, išgabentų Sibyrin.

Anot laikraščio Rieč, komisija pripažino reikalingu prašyti, idant ypatingoji taryba atkreiptų atydą ir palengvintų prūsų lietuvių padėjiną Sibyre.

Tame pačiame posėdyje lietuvių atstovas, baronas Stasys Šilingas, nesenai grįžus iš Stokholmo, kur jis buvo sykis su atstovu Yėu lietuvių reikalais, nuykęs, pranešė, kad ten dabar prie centralinio lietuvių komiteto atidaryta biuras vertimui į vokiečių kalbą laisvų, siunčiamų Vokietijon. Apart to p. Šilingas pranešė, kad vokiečių valdžia priima laisvų tik tai tiems gyventojams, kurie gyvena iš kairės pusės Vislos (Kališo, Varšavos, Petrakavo, Radomo ir Keleų gub.). Persiuntimas laisvų esą dabar yra apsunkintas, nes nėra reguliariškos krasos. Į keletą ša-vaicių esą tas pasigerins.

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

— Rusai sudaužė Varną — pranešė laikraščiai. Vėliaus pasirodė, kad ir tos varnos ruskiai nepasisėkė pagauti. Bad business!

jos žmonių duosumą, nors 8 turtiniausios Francūzijos provincijos (vokiečių dabar užimtos) neprisidėjo prie paskolos.

Alexander Ribot, Francūzijos finansų ministeris, pranešė, kad iki gruodžio 20 d. žmonių paskola jau toli pervirsijo 14 milijardų frankų (\$2,800,000,000). Iki tam laikui, kaip jis sakė, sudėta jau \$2,854,000,000.

Kas ypatingiausia,

Nuo karės nukentėjusių nau-
dai. Chicago lošėjai artistai
svarsto apie surengimą teatrali-
ško vakaro nuo karės nukentėju-
sių naudai. Big Ashland
teatras ant Town of Lake, sako-
ma, žadės pavesi už prieinamą
atlyginimą savo sceną dviem va-
karam: sausio 22 ir 23 d. Jeigu
sumanymas įvyks, tai lošimas
įvyktų, dalyvaujančios neseniai at-
vykusios iš Lietuvos artistai p.
A. Vitkauskis. P. as Vitkauskis
yra baigęs Dramatiškąją Mokyk-
lą Maskvoje ir lošė geresniose
Rusijos teatruose. Jis yra, be
dubio, vienintelis tarp lietuvių pro-
fesionalis artistas-lošėjas.

Pastaba. Kaip sužinojome,
viršmėnė vakarai tikrai bus su-
rengti, režiisuojant p. A. Vit-
kauskį. Bus sulausta du veika-
li: „Genovaitė“ (paties p. Vit-
kausko perdirbime su priedu prie
VIII veiksmo: „Golius kalėjime
ir jojo mirtis“) ir „Zemkalnio
Blinda“.

Artistų atyda. Šiuo mi kvie-
čiama visi Chicagoos artistai, se-
nos mylėtojai, sueti ateinantį
nedėdienį, sausio 2 d., 10 val.
iš ryto, Mildos svetainės, 3142
So. Halsted st.

Susirinkime dalyvius taipgi p.
Alexandra Vitkauskas, tik-ką at-
vykusis iš Lietuvos, žinomas lie-
tuvių profesionalis artistas. Jami,
kaip teko girdėti, butų malonu
susipažinti su Chicagoos teatra-
liskomis spėkomis, nes jis yra
pasirūpęs stropiai pasidaryti
lietuvių scenoje šią žiemą.

Manoma, kad šis susirinkimas
turės būti vienas iš žingeidžia-
sių mūsų scenos mylėtojų.

Roseland, Ill. (Chicagoos prie-
miestis). Nedėlios vak. gruodžio
26 d. Lietuvių Scenos Myl. R.
elio nariai surengė vakarėlį. Ra-
telio nariai suvaidino 4 veiksmų
dramos veikalą—Gadyneš Žai-
dos. Prie to grojo orkestra ir
buvo dainų. Vakarėlis užsibaigė
iškais.

Publikos susirinko daug. Pei-
nas nuo vakaro tapo paskirtas
Br. Vargšui, sergančiam rašyto-
jui ir dramaturgui. Sakoma,
pelną liks nemaža.

Vakarėlis. Pereitą nedėdienį bu-
relis lietuvių surengė vakarėlį su-
sipažinimui su neseniai atvyku-
siais svečiais—p. Oleka ir p. Vi-
kausku. Susirinkimas atsibuvo
Grand Pacific viešbutyje vidur-
miestij. Dalyvavo apie 30 pa-
tytų. Pasikalbėta apie dabartinį
lietuvių padėjimą Lietuvoje ir
čia Amerikoje. Utarninkė p. Ole-
ka, grįždamas Europon, išvažia-
vo į Rytines valstijas.

Muzikalis vakaras. Lietuviš-
kųjų Klubių Federacija Chica-
goje rengia vakarą, kuris atsi-
bus gruodžio 31 d. Douglas Park
Auditorium, prie Kedzie ir Og-
den ave. Vakarą programos su-
sidės iš koncertinės dalies, ku-
ris svariai, o kraują tyra. Toji

rojo žada dalyvauoti žymiausi lie-
tuvių solistai ir muzikai (p-
le Rakauskaitė, Zolpis, Stogis, Ja-
kutis ir kiti). Apart to bus so-
cialiai. Dali grynio pelno žadama
aukauti nukentėjusiems nuo ka-
rės.

Principijos. Kalėdų pirmą die-
nį šv. Jurgio bažnyčioje atsibu-
vo principijos naujai išsvensto
kno. J. Klorio. Po principijų ten
pat parapijinę svetainę atsibu-
vo pokilis, kuriame dalyvavo pu-
šėtinis burys principio giminių
ir pažįstamų.

LUOKELIAI.

APSISAUGOJUS NUO ŽIURKIŲ.

Eina moteris ir gurbeliu neša
katę. Susitinka pažįstamą.

Pažįstama:—Kam gi šitą katę
nuolat nešioji?

Moteris:—O gi jei sutiksi žiur-
kę, tai ką darysiu be katės?

NEMIEGA.

Eina ponas pro šalį, o tarnas
stovi ir snaudžia.

Ponas:—Tu miegi?

Tarnas:—O ne ponuli, mano gal-
va tik taip buvo nulinkus, nes
buvau užsimastęs.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Aksamaitis. Dėl stokos vietos
esame priversti atidėti Jūsų straipsnį
šalin. Gal į sekantį numerį dar galė-
sim suaukoti.

p. Vaidelė. Tilps sekantiems nu-
meriui.

p. Nastopko. Ačiū už laiško pristun-
timą. Į šį numerį jau nesuspėjome
įdėti. Sinaudoję sekantiems numeriui,
laiškus sugrąžinsime.

p. Jurelis. Taisistos juokeliai visai
neįdomingi. Netilps.

p. Nekantriam. Sakote, jau išsiil-
gote „Pasnėkėlių Kampelio“. Turėkit
kantrybės. Po Naujų Metų ir vėl pra-
dėsim jį dėti.

p. Pinavijus. Peržiūrėsim ir su-
naudosim.

p. Bijunas, Chicagoje. TMD, kuop-
os vakarėlio aprašymo jau negalime
įdėti, nes atėjo pervelai. Malonėkite
pasirūpinti, kad vietinės žinias mės
gautum ne vėliau utarninko.

Apgarsinimai.

PRANEŠIMAS.
Pranešu, kad uždeju savo siu-
vimo dirbtuvę. Pasluvu pagal nau-
jausią madą naujas drapanas ir tai-
san senas. Reikale meldžiu atsi-
sauti pas mane, busite užgandinti.
JUOZAPAS JAKICKAS,
3317 Auburn ave., Chicago, Ill.

PAGEIDAUJAMA PAGELBA.

Kiekvienas kentintis jiesko pa-
gelbos nuo skausmų arba kitokių
sunkumų. Nuo vidurių ir žarnų li-
gų kentėjimas yra paprastai didelis
ir greita pagelba, kurią Trinerio
Kartaus Vyno Elixiras suteikia, vi-
suomet yra pageidaujama. Tas
preparatas greitai sušildo žarnas ir
greitai priverčia jas dirbti. Jis
išmes iš kūno visas išmatas, kurios
gali užnuodinti kraują, pagelbės vi-
duriams grūnuluoti, užlaiko vidur-
ius svariai, o kraują tyra. Toji

25 METAI.

Gruodžio 12 d. 1916 metuose sukaks mūsų laikraščiu
„Lietuvai“ 25 metai, tai yra bus lygiai ketvirtadalis šimt-
mečio, kaip šis laikraštis nenuilstančiai darbuojasi ant
lietuviškos dirvos. Todėl „Lietuva“ šiuose metuose ap-
vaikšios savo 25 metų sukaktuves.

Pažymėjimui šių sukaktuvių „Lietuva“ rengiasi iš-
leisti specialiąją jubiliejinį numerį, kuris žada būti didė-
lės vertės.

Todėl patariame visiems šių metų „Lietuvą“ skaityti,
užsirašant nuo No. 1 1916 metų, kad pabaigo metų tu-
rėtumėte pilną komplektą jos jubiliejinio meto.

Paraginkite ir savo draugus „Lietuvą“ užsirašyti, už
ką jie ir mes busime Jums dėkingi.

Ateinanti metai Amerikoje žada būti daug geresni už
3 praėjusius metus, ir štai kodėl:—

1. Amerika turi milžiniškus kontraktus su Europa
pristatyti amunicijos, automobilių, drabužių ir kitokių
daiktų. Išpildymui šių kontraktų reikia šimtų tūkstančių
darbininkų ir daugiau metų laiko, kad visa tai padarius.

2. Šiuose metuose bus rinkimai naujo prezidento. Be
abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo re-
publikoniška administracija, visada Amerikoje po sunkių
laikų buvo geri laikai. Be abejonės, turėsime ir vėl gerus
laikus, kada gausime republikonišką prezidentą.

3. Šiuose metuose gali ir Europos karė pasibaigti.
Kare pasibaigus, bus didžiausias judėjimas sviete. Vėl
atsidarys keliai žeme ir vandenimi į visas svieto šalis,
eis exportai, importai,—bus tai didžiausia darbymetė.

Pažvelgus į tą viską, matome, kad prastuosius laikus
jau pergyvenome ir kasdien einame prie geresnių. Arti-
nantis geresniems laikams, nėra sunku ir už laikraštį \$2.00
užsimokėti. Užmokėti \$2.00 už laikraštį uždečins tau
\$20.00 per metą, kuriuos be laikraščio neužim išleidi, ir
nieko už tai negauni. Laikraštis išlaivina tavo protą, pa-
daro tave apšviestiesniu žmogum ir suteikia tau viso svie-
to žinias, kurių be laikraščio niekada nežinotumei.

Todėl užsirašyk „Lietuvą“ tuojaus ir paragink savo
draugus ją užsirašyti.

„LIETUVOS“ ADMINISTRACIJA.

gyduolė netalpina savyje pavojingų
vaistų; yra tikrai tyra ir naudinga.
Ji padidina apetitą, prashalina kon-
stipaciją, skausmus, dieglius vidur-
rinose ir nerviškumą. Ypatinai
rekomenduojame išbalusiomis i li-
guistoms moterims. Kaina \$1.00.
Aptikose. Jos. Triner, Išdirbėjas,
1333—1339 So. Ashland ave., Chi-
cago, Ill.

Surambėje raumenis ir jungės
nori Trinerio Linimento. Trinke-
juo gerai, o pasekinės nustebs ta-
ve. Turint šaltį, trink krutinę ir
kaklą, reumatizme ir neuralgijoje,
skaudamas vietas. Kaina 25 ir
50c, per krasą 35 ir 60c.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo moteries, Marijonos
Pakačienės, po tėvais Miliukė, pa-
likus mane su 2 vaikais, gruodžio 9 d.
915 m. išvažiavo su Izidorium Venslo-
vu. Prie to, išsigabeno mano visus
pinigus, laikrodėlį ir kitas brangony-
bes. Ji yra juodaodė, veidas plėtu-
muotas, nosies trumpa-plati, viršutinį
dantų neturi, vidutinio ūgio, dikto su-
dėjimo. Kas juos suėktų, malonėkite
duoti žiną adresu:

Vincas Pakačionas,
797 Bank st., Waterbury, Conn.
Pajieškau savo pusbrolių—Kazimiro
Grigalio, Jono Pietnackio ir Da-
miceles Grigaitės, taipgi savo dėdes,
Jono Grigalio. Pirmiausia gyvena
Chicagoje. Jie patys, ar kas juos
žino, teikstės man pranešti. Busiu
labai dėkingas.
Antanas Grigaitis,
P. O. Box 232, Christopher, Ill.

Pajieškau savo seserį—Petroni-
lės ir Kazimierkos Prunkaikių iš
Kauno gub., Telsių pav., Plungės
val. Kartenos parap. Žutautų sodos.
Pajieškau taipgi pusbroliu Juozapo
Mickaus iš Kauno gub., Telsių pav.
Plungės parap. Pakutavėnų sodos.
Meldžiu atsisausti pačių, ar kas ži-
no pranešti, už ką busiu dėkingas.
Ignacas Pruckas,
5312 So. 33rd st., So. Omaha, Neb.

Pajieškau savo giminių Bronislovo
Ciarapo ir Anuro Ciarapo, paeina iš
Kauno gub., Šiaulių pav., Kropių val.,
žarnų parap. Ar jie patys, ar kas
apie juos žino, meldžiu pranešti ad-
resu:

Vincas Klovas,
P. O. Russell Man., Canada.

Pajieškau savo draugo Stanislovo
Cenciuko, Kauno gub., Šiaulių pav.,
Papyšės vol., Dumbrių kaimo. Apie
pusantrų metų Amerikoje. Turiu svar-
bų reikalą. Jis pats ar kas kitas,
malonėkite duoti žiną adresu:

Juozas Gudinauskis,
797 Bank st., Waterbury, Conn.

FARMOS GERIAUSIOS.

Pirkite šias mūsų farmas Didžiausioje
Lietuvių Farmerių Kolonijoje
Amerikoje. Ta kolonija yra per mus
uždėta 1905 metais ir mes apgyvendini-
me ją su 360 lietuvių fermeriais.
Mes esame seniausieji ir didžiausieji
Amerikos lietuvių fermerių pardavėjai.
Mes pardudame teisingiausiu būdu
išduodami užvarantuosius popierius
Deeds ir čyusts Abstraktus be jokiu
extra damokėjimų. Mes turime šimtus
visokio didumo farmų parduoti,
išdirbtų su užsėtais laukais, su sod-
nais, su budinkais. Žemė derlingiausia,
nes maišosi su molu ir juodžemiu
ir molis su gera smelžeme, maišyta.
Geriausia žemė dėl visokių javų, dar-
žovių, sodnų, pievų ir gyvulių augin-
mo-ganyklų. Ir turime daugybę že-
mės neišdirbtos, geros, kraują pardu-
dame visokio didumo plotais pigiau po
\$6 akjerį ir brangiaus ant lengvų iš-
mokėjimų. Kiekvienas gali tokios
žemės pasilinti ir mieste dirbdamas
išmokėti ir likti fermeriu. Pasisku-
binkite nusipirkti bo prėkės greit bus
daug augstėnės. Atvažiuokite pas
mūsų tikrai užtikriname jus, kad
surasite sulyg savo noro farmą pirkti.
Už ką busite mums dėkingi. Kvie-
čiame visus mieščionis darbininkus ir
iznlerius atvažiuoti ir apsigyventi pas
mus ant farmų tarp savų brolių lie-
tuvių fermerių. Kuogražiausiaime ir
sveikliausiaime apgyventame krašte pi-
na aplink vaikams mokyklų, bažny-
čių, geležinkelį ir gerų žviraivotė ke-
ly. Apiešinėje turgau miesty Scott-
villes ir portavas miestas Ludington,
Michigan. Nusipirkite mūsų koloni-
joje farmas jums taipos patiks ant
mūsų farmų gyventi. Apie miestus
nef masyti nenorėsite. Turėsite ant
farmų užtikrintą sau gerą gyvenimą.
Trumpu laiku farma pati per save iš-
simokės ir padarys jus turtingais i
kelių metų laiko. Rašyk tuoj, gausi
lietuvių kolonijos mapą ir katalogą
dovanai. Tik įdekit už 4 centus stam-
pą dėl pristatymo kaštų.

A. KIEDIS & CO.
Real Estate
Peoples State Bank Building,
Scottville, Michigan.

Naujas Išradimas—Spyna be Rakto

Nereikia raktą nešiotis—nėra
jokio pametimo.

Mūsų naujo išradimo be-
raktinės spynos yra padary-
tos ant neįpajiniamų pa-
matų ir yra taip saugios kaip
Bankinis Ubraktas. Nusipir-
kęs mūsų naujo išradimo be-
raktinę spyną jusi esate saugiau
negu kad palicomą pristatę
tam prie savo užraktu, nes jos
kitas jokiu būdu negalės atrak-
tyti kaip tik jgs. Neįsivaizduo-
jame pakeičiant nuo mūsų pilno
tų spynų aprašymo su paveikslais: nuistebėsi
dažniau, kaip tvirtai ir saugiai jos yra. Už-
darytos ir pilies. Už praplaitinimą mūsų naujo iš-
radimo beraktinių spynų duodama didelis ver-
tes dovanas. Klausykite.
Laiškas rašykite lietuviškai (jūsami mark atsiminti).
Adresuokite atitai:
SECURITY PADLOCK CO.
648 W. 31st St. Dept. A, Chicago, Ill.

Kosulis ir Užkimimas

paprastai apsirėškia šaltam orui užėjus ir nelengvai
pagydomi. Jie reikalauja staigaus gydymo
ir gerų gyduolių.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams)

gydo kosulius, prasišaldymus, užkimimus, bronchi-
tį, krupus ir kokliušą nuo 35 metų. Yra tai gera
ir švelni preparacija. Mes labai ją rekomendu-
jame vartojimui — jauniems ir seniems, vaikams
ir suaugusiems. Kainos 25c. ir 50c.

“Aš turėjau baisų kosulį,” rašo Frank Vacha iš Elk
River, Minn., “tai aš gavau butelį Severa's Balsam
for Lungs ir pirm, negu suvartojau visą butelį, kosu-
lis visai prapūlė. Aš esu 63 metų amžiaus ir jau-
čiuosi gana sveikas.”

Gauk Severos gyduolių preparacijas
pas savo aptiekinką.

Neprilink kitokių. Jei jusų ap-
tiekinkas ju neturi, tai užsi-
orderuok tiesiog iš

W. F. SEVERA CO., - Cedar Rapids, Iowa.

Užkietėjimas, galvos
skaudėjimas, jaknų trūkdesiai, gelta ir
nerviškumas greitai pagydoma.
Severa's Liver Pills
(Severos Piguokos nuo kepenų)
Vartok pagal nurodymus. 25c.

JUOZAS A. AMBROSIUS

Attorney At Law

LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)

3252 So. HALSTED ST.

TELEFONAS DROVER 700 - CHICAGO, ILL.

Ofiso Valandos:

Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais
ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Račiuno Krutamieji Paveikslai Atsibus

Pėtnyčioje, gruodžio 31 d. 1915 m., Lawrence, Mass.
Subatoje, sausio 8 d. 1916 m., L. Hantmano svetainėje, 756
Harrison ave., Harrison, N. J.

STEBUKLINGOS ŠTUKOS

10 LABAI GERŲ ŠTUKŲ UŽ \$1.00
Su niekuo taip žmonia nepalinksimsi kaip su geromis štukomis.
Kuris žmogus moka gerą štuką, tas visados praleidžia laiką linksmiai
visi jį myli ir laiko geru žmogum. Tu broliu, jei ir tu pats padaryti,
jeigu tik nori, nes dabar susilaukė geriausios progos, nes tik už 1 dol.
gausi 10 labai gerų štukų. Aš esu lietuvis, magikas ir herododamas
teatras, patyriau, kad lietuvių labai myli štukas, todėl aš dabar pasi-
rengiau tik už 1 dolerį parduoti 10 geriausių štukų, todėl nelauk ilgai.
užsiorientuok tuojau, o po dienos visi mąs, kad tu esi labai man-
trus žmogus, arba turi vėliu. Štukos, kurias aš jums prisiūsiu, yra
labai lengvos padaryti, taip kad kiekvienas, kuris tik turi rankas, tuo-
tuos padaro. Visas reikalingas prietaisas ir lietuviška pamokinė
kaip tas štukas padaryti, išsiučių šitą dieną kaip gausu orderi.
Nusitintimo kaštus aš apmokiu. Prisiūsk \$1, o gausi tas štukas.
JUOZAS SZLIKAS, 3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

NAUJŲ METŲ VAKARAS

Pėtnyčioje,
Gruodžio 31 d.
1915 m.
Pradžia 7:30 v. v.

Vakaras surengtas

**Douglas Park
Auditorium
Ogden ir Kedzie
Avenues**

Įžanga 25c ypatai

SAJUNGOS LIETUVIŠKŲ KLIUBŲ

Solistai, Duetai, Kvartetai ir Sarpalių Orkestra Palinksmins Jus.
Draugijos, Klubių ir pavienios ypatos yra širdingai kviečiami atsilankyti
ant šio vakaro, nes panašaus pasilinksminimo chiegiečiai nėra rege.

Ant Pardavimo.

EIKIT ATGAL ANT FARMŲ! APSI-
rinkit vietą prie Rock Island Gele-
žinkelio. Didelės progos fermerystei
Arkansas, Louisiana, Oklahoma, Tex-
as, New Mexico, Colorado ar Missouri
valstijose. Nepapastai gera žemė už
pigią kainą. Mūsų Imigracijos Biu-
ras gali suteikti jums bešaliskų, isti-
kimų informacijų apie fermeriavimo
programus teritorijai, kur bėga mūsų
geležinkelis. Rašykite jus loconį kal-
boj pas L. M. Allen, Passenger Traffic
Manager, Rock Island Lines, Room
718 La Salle Station, Chicago, Ill.

Parsiduoda salūnas labai pigiai.
Biznis geras, išdirbtas; arti nėra kito
salūno. Parsiduoda iš priežasčių ne-
sveikatos savininko. Atsisauktis:
3658 So. Union ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai vieno tono, 50
arklių pajlgos' Auto Truck. Atsisau-
kite pas
Dr. J. Kulis, Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1532.

Parsiduoda pigiai 6 cilinderių Loco-
mobile Limousinas. Atsisaukite pas
Dr. J. Kulis, Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1532.

EXTRA
Parsiduoda medžius namas su bu-
žerne ir visais buferneli reikalingais
daiktais. Labai gražus storas ir ge-
ro lietuvių ir lenkų apgyventoje vieto-
je. Atsisaukti į A. Olszewskio Banką.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Sokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos

MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name.
Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Jo-
je amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Sio-
je atsibuvo didesnė balių, bankietų ir sokių.

Didesniem baliams, ant kurių laukiama skai-
lingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės.
Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir
stalai svečiams pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo
draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o
augstesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pa-
sisukti.

Kainos Parsamdomum Sekančios:

VIENA SALĖ.

Paprastiem šokių (balių)	\$10.00	\$15.00
Baliams su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliams su programu, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliams su programu ir gėrimus vartojant ..	20.00	30.00

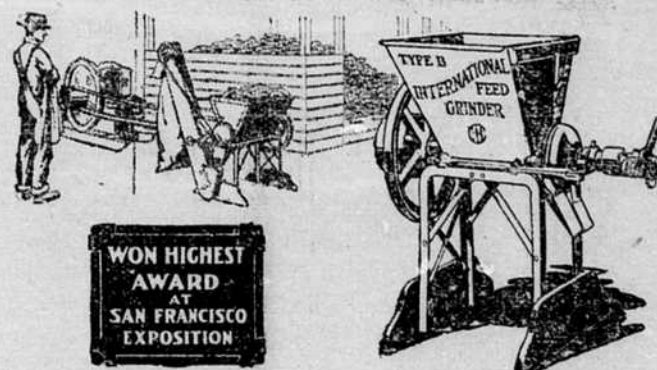
ABIDVI SALES VIENAM BALIUI.
Baliams be programo, gėrimus vartojant .. 25.00 45.00
Baliams su programu ir gėrimus vartojant .. 30.00 50.00
Draugijų reguliariem mitingam .. 5.00
Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį.
Jei reikia, gali turėti kuknią virimui, torie-
kas, peilius, šaukštus, staltieses ir t.t. už
primokėjamą \$5.00 extra.

Paramdomum kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

International Girnos Pašaro Malimui

IŠ TRIJŲ parankiausių rūšių ir septynių didumų
labai lengva išsirinkti INTERNATIONAL pašaro
girnos, tinkamiausias jusų ukei.

Rūšis B yra daugiausiai udinknų vartojama. Ji yra specia-
liskai pritaikyta hekultų kukurūzų malimui, bet gal buti pritaiky-
ta ir smulkų grūdų malimui. Rūšis B International pašaro girnos
su 6 colių malimo plytomis sumala iki 10 bušelių gero pašaro į
valandą. Rūšis B daroma trejojo didumo su 6, 8 ir 10 colių ply-
tomis.

Rūšis C yra dėl smulkų grūdų malimo ir labai veikli tokiam
darbe. Jis daroma dviejų didumų, su 6 ir 8 colių plytomis. Šešių
colių didumo girnos sumala iki 20 bušelių į valandą.

Rūšis D yra tai storos girnos, pritaikytos malimui kukurūzų
su stagarais ir Kaffir kukurūzų galvose. Jis padaryta tik 8 ir 10
colių didumo.

Mes patariame ir parduodame kerosino inžinus MOGUL ir TI-
TAN—tvirtiausius iš visų sukimo spēkų—sioms girnos sukti.

Pilnas informacijas apie pamatinio pašaro vertę ir geriausius
būdus jo prirėgimo raste knygtėse, kurias mes siuntinėjame do-
vanai. Rašykite, mums reikalaudami jų.</

Bell Telephone Building
Official 100

